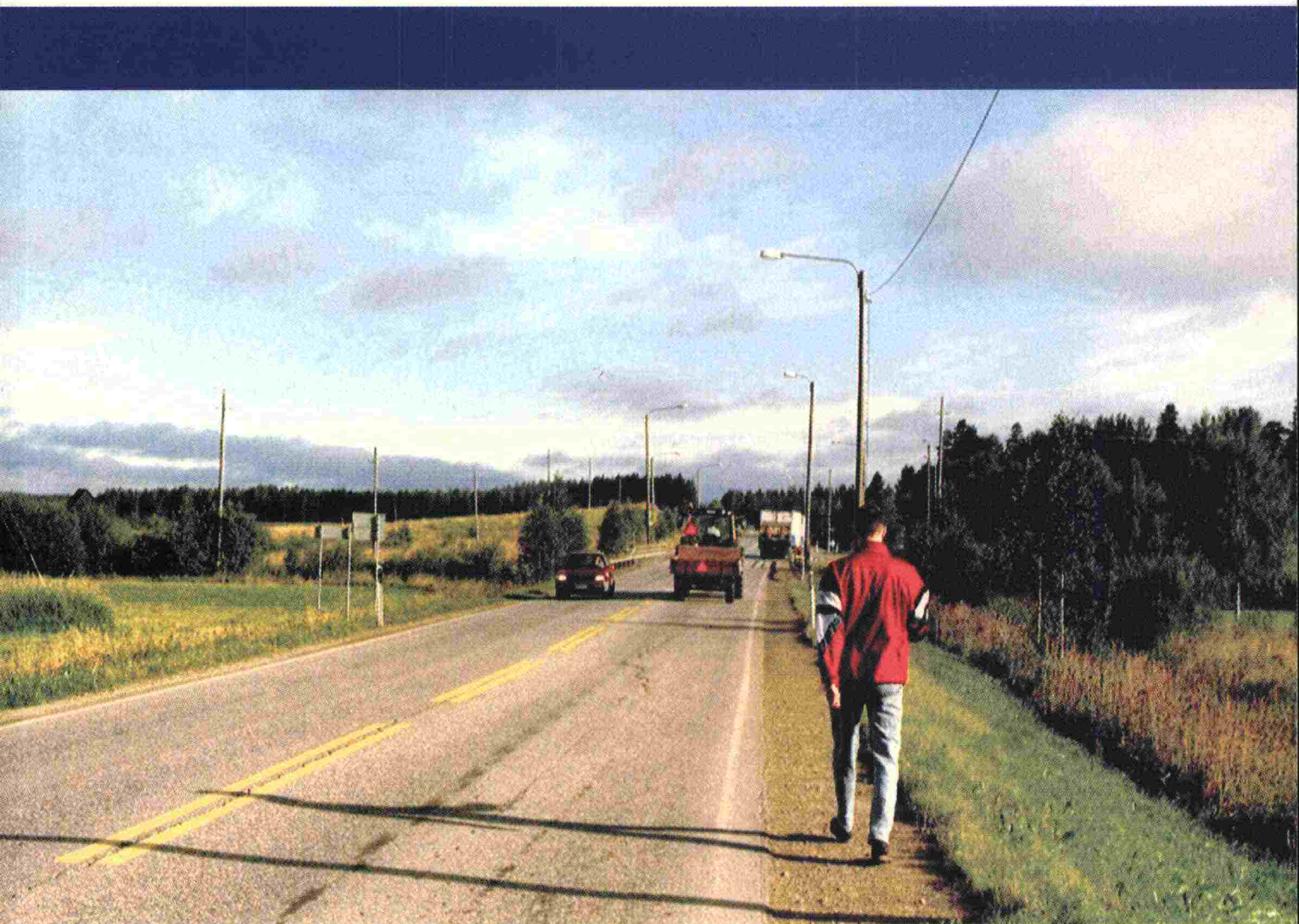


20050023



## Vieremän liikenneturvallisuussuunnitelma



08 TIEH/S-K



# Vieremän liikenneturvallisuussuunnitelma



TIEHALLINTO  
Savo-Karjalan tiepiiri

Kuopio 2002

*Kansikuva: Matti Karttunen*

Kirjapaino Hyvätuuli Oy  
Joensuu 2002

Julkaisua saatavana:  
Tiehallinto, Savo-Karjalan tiepiiri  
Telefaksi 0204 22 5199  
S-posti: savo-karjalan.tiepiiri@tiehallinto.fi

TIEHALLINTO  
Savo-Karjalan tiepiiri  
PL 1117  
70101 KUOPIO  
Puhelinvaihte 0204 22 11



## TIIVISTELMÄ

Vieremän liikenneturvallisuussuunnitelma sisältää **hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelman ja liikenneympäristön parantamissuunnitelman**. Sonkajärven kuntaan laadittiin samanaikaisesti samanlainen suunnitelma. Molempien suunnitelmien laadintaan perustettiin yhteiset työryhmät. Työryhmien kokoukset pidettiin vuorotellen molemmissa kunnissa.

Vieremälle ei ole aikaisemmin laadittu liikenneturvallisuussuunnitelmaa.

Tämän suunnitelman laatimisen keskeinen tavoite oli suunnitelma, jonka avulla hallintokuntien liikenneturvallisuustyötä saadaan tehostettua ja liikenneympäristössä havaittuja puutteita suunnitelmallisesti parannettua. Hallintokuntasuunnitelman laadintaan perustettiin neljä pienryhmää. Jokaiselle pienryhmälle nimettiin vastuuhenkilö. Hallintokuntasuunnitelman laatimisen lähtökohtana oli tällä hetkellä tehtävä liikenneturvallisuustyö. Hallintokuntien liikenneturvallisuustyön kehittämisessä on sisältöä tärkeämpää löytää keinot, joilla hallintokunnan henkilöstö saadaan tekemään liikenneturvallisuustyötä. Osastopäällikköjen rooli on merkittävä. He voivat motivoida, opastaa ja johtaa hallintokuntansa liikenneturvallisuustyötä.

Hallintokuntasuunnitelmia laadittaessa havaittiin, että **liikenneturvallisuustyö on saatava liitettyä kunnan organisaatioiden normaaliin työhön kaikilla organisaatiotasolla**. Vieremän liikenneturvallisuustyöstä vastaa kunnan liikenneturvallisuusryhmä, joka nimettiin hallintokuntien suunnitelmaa laadittaessa. Näin nyt valmistuvalle liikenneturvallisuussuunnitelmalle (kunnan liikenneturvallisuustyön työvälineelle) saatiin käyttäjät.

Hallintokunnat valitsivat kaikkien hallintokuntien yhteiseksi liikenneturvallisuustoimeksi **oikeat tilannenopeudet**. Jokainen hallintokunta laati suunnitelman omasta osallistumisestaan. Tämän lisäksi jokainen hallintokunta valitsi vuodelle 2002 ainakin yhden toimintateeman. Maaseututoimi tiedottaa suunnitelmastaan ja toimittaa valmista liikenneturvallisuusmateriaalia tahoille, joita suunnitelma koskee. Koulutoimen vuoden 2002 teema on koululais- ja kuljetusten liikenneturvallisuus. Sosiaali- ja terveystoimen teemoja ovat päiväkodin henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutus ja liikenneturvallisuudelta päivähoidossa olevien lasten vanhemmille, liikuntaesteiden kartoitus ja poistamisesitykset, kotipalvelun henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutus ja motivointi liikenneturvallisuustyöhön sekä apuvälineitä luovuttavien koulutus apuvälineiden sopivuuden ja käytön opastuksen suhteen. Teknisen toimen liikenneturvallisuustyön painopistealue on nopeusrajoitukset ja niiden tukitoimet. Tekninen toimi tiedottaa paikallislehdessä nopeuden vaikutuksesta liikenneonnettomuus- ja loukkaantumisriskiin. Yhteistyötahojen ensimmäisen vuoden tärkein teema on liikenneeraittius.

Vieremän liikenneturvallisuutta mitattiin useilla mittareilla. Liikenneonnettomuudet ovat ikävin mittari mitata kunnan liikenneturvallisuutta. Kyselytutkimuksella, joka suoritettiin koulujen kautta koululaisten perheille, saatiin paikakuntalaisten omakohtainen kokemus Vieremän liikenneturvallisuudesta. Vastauslomakkeita saatiin 192 perheeltä. Liikenneympäristön turvattomuuden lisäksi liian suuret tilannenopeudet, rattijuopot sekä autoilla ja mopoilla kaahailevat nuoret pelottavat ja aiheuttavat liikenneturvattomuutta.



Nopeusmittausten tulokset osoittivat taajamien pääväylillä ajettavan selvästi liian kovaa vallitseviin olosuhteisiin nähden. Liian suuret tilannenopeudet heikentävät liikenneturvallisuutta taajamien lisäksi myös kylien kohdalla maaseudulla.

Vieremän liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteeksi asetettiin henkilövahinko-onnettomuuksien lukumäärän puolittaminen viimeisen kymmenen vuoden keskiarvosta 3,9 hevaa/vuosi. Muihin samantyyppisiin kuntiin laadittujen liikenneturvallisuussuunnitelmien kokemusten perusteella liikennenympäristön parantamistoimilla on saavutettavissa korkeintaan 20 % asetusta tavoitteesta.

Liikennenympäristön parantamistoimista tehokkaimmat ja kiireellisimmät ovat Ouluntien (kt 88) liikenteenohjaustoimet, joilla saavutetaan 0,1 hevaa/ vuosi vähenemä. Se on kolmasosa koko yleisten teiden toimien toimenpideohjelmalla saavutettavasta onnettomuusvähenemästä. Taajaman nopeusrajoitusten tukitoimet parantavat merkittävästi koululaisten ja ikääntyneiden liikenneturvallisuutta.

Yleisten teiden rakentamistoimista kiireellisimmäksi määriteltiin Vieremäntien kevyen liikenteen väylän rakentaminen. Hanke toteutetaan kunnan ja tiepiirin välisenä yhteistyönä. Rikulantien ja Kaarakkalan tien liittymän parantaminen on kiireellisin Savo-karjalan tiepiirin hankkeista.

Puistorinteen kadun katkaisu ja 40 km/h nopeustason hidasteiden rakentaminen on Vieremän kunnan katujen kiireellisin parantamistoimi. Koulujen pihoista ensimmäisenä kannattaa parantaa Salahmin koulun piha peruskorjauksen yhteydessä. Koulujen pihoista Kaupplanmäen ja Savimäen koulujen pihat sijoitettiin ensimmäisen kiireellisyysluokkaan, koska ne voidaan parantaa pienillä toimilla. Kirkonkylän koulukeskuksen liikennejärjestelyt vaativat parantamistoimia, jotka edellyttävät tarkempien suunnitelmien laatimista. Suunnitelmien laatimisen ja muita kouluja korkeampien rakentamiskustannusten vuoksi hanke sijoitettiin toiseen kiireellisyysluokkaan.

Liikennenympäristön parantamistoimia tuli esille niin runsaasti, että toimenpideohjelma laadittiin kymmeneksi vuodeksi ja muutamia toimia jouduttiin jättämään toimenpideohjelman ulkopuolelle. Niistä toimista laadittiin oma taulukko.

Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelman toteutuskustannukset riippuvat, siitä miten liikenneturvallisuustyö käytännössä toteutetaan ja miten hyvin liikenneturvallisuustyön yhteistyötahoja ja asiantuntijoita käytetään. Kustannuksia muodostuu liikenneturvallisuusmaterialista ja henkilöstön koulutuksesta. Kun liikenneturvallisuustyö saadaan osaksi normaalia työtä, siitä ei synny lisäkustannuksia.

Toimenpideohjelman toteutuksen kustannukset ovat 1,9 milj. €, joista 1,0 milj. € on Savo-Karjalan tiepiirin, Vieremän kunnan ja yksityistiekuntien yhteistyönä toteutettavia, 0,5 milj. € Savo-Karjalan tiepiirin, 0,3 milj. € Vieremän kunnan ja 0,1 milj. € yksityistiekuntien hankkeita. Yhteistyönä toteutettavien hankkeiden kustannusten jako sovitaan erikseen jokaisesta hankkeesta tehtävän hankepäätöksen yhteydessä.

## ESIPUHE

Vieremän liikenneturvallisuuksuunnitelma laadittiin Vieremän kunnan ja Savo-Karjalan tiepiirin välisenä yhteistyönä samanaikaisesti Sonkajärven suunnitelman kanssa. Suunnitelma kuului Liikenne- ja viestintäministeriön ns. kuntakannustinkokonaisuuteen. Liikenne- ja viestintäministeriö oli myös suunnitelman osarahoittaja.

Suunnitelma käsitti hallintokuntien edustamien pienryhmien laatiman hallintokuntien liikenneturvallisuuksuunnitelman ja liikenneympäristön parantamissuunnitelman. Suunnitelmaa laadittiin kahdessa työryhmässä ja hallintokuntien suunnitelmaa pienryhmissä. Kaikissa ryhmissä oli sekä Vieremän että Sonkajärven kunnan edustajia.

Hallintokuntien liikenneturvallisuuksuunnitelman työryhmä:

Jorma Lähetkangas, pj. 20.02.2002 saakka	Savo-Karjalan tiepiiri
Jari Sihvonen, pj. 20.02.2002 alkaen	Sonkajärvi
Raimo Ikola, vara pj. 20.02.2002 alkaen	Vieremä
Erkki Koukkari	Vieremä
Riitta Kauhanen, 20.2.2002 saakka	Vieremä
Sinikka Kärtevä, 20.2.2002 alkaen	Vieremä
Olavi Partanen	Vieremä
Raili Turunen	Vieremä
Terttu Rantanen	Vieremän srk.
Pekka Törmälä	Sonkajärvi
Pekka Rönkkö	Sonkajärvi
Pekka Tuovinen	Sonkajärvi
Jukka-Pekka Kellokumpu	Sonkajärvi
Seija Turunen	Sonkajärvi
Lauri Leskinen	Sonkajärvi
Hannu Keränen	Sonkajärven srk.
Keijo Vidgren	Poliisi
Arto Elomaa	Poliisi
Reino Nyyssönen	Savo-Karjalan tiepiiri
Kyllikki Komulainen, 20.2.2002 alkaen	Savo-Karjalan tiepiiri
Terhi Nissinen	Savo-Karjalan tiepiiri
Matti Karttunen siht.	Väylä Oy

Liikenneympäristön parantamissuunnitelman työryhmä:

Jorma Lähetkangas, pj. 20.02.2002 saakka	Savo-Karjalan tiepiiri
Terhi Nissinen, pj. 20.02.2002 alkaen	Savo-Karjalan tiepiiri
Raimo Ikola	Vieremä
Olavi Partanen	Vieremä
Jari Sihvonen	Sonkajärvi
Lauri Leskinen	Sonkajärvi
Väinö Lilja	Savo-Karjalan tiepiiri
Kyllikki Komulainen, 20.2.2002 alkaen	Savo-Karjalan tiepiiri
Matti Karttunen, siht.	Väylä Oy

Suunnitelman laatimisessa konsulttina on toiminut Insinööritoimisto Oy Väylä.



## Sisältö

1. VIEREMÄN LIIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT	9
2. VIEREMÄN LIIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMAN TAVOITE	9
3. HALLINTOKUNTIEN LIIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMA	10
3.1 Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelman lähtökohdat	10
3.2 Hallintokuntien tällä hetkellä tekemä liikenneturvallisuustyö	10
3.3 Koululaisten perheiden mielipiteet Vieremän liikennekäyttäytymisestä ja sen parantamisesta	11
3.4 Koululaisten perheiden mielipiteet liikenneturvallisuusasioista tiedottamisesta	11
3.5 Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteet	11
3.6 Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelman laadinta	12
3.7 Hallintokuntien liikenneturvallisuustyön organisointi	12
3.8 Hallintokuntien liikenneturvallisuustyön kehittäminen	13
3.9 Vieremän liikenneturvallisuustyön painopistealueet	13
3.10 Hallintokuntien yhteinen teema ensimmäiselle vuodelle	14
3.11 Hallintokuntien yhteistyö liikenneturvallisuustyössä ja muut yhteistyötaho	17
3.12 Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelmat	19
3.12.1 Maaseutupalvelujen liikenneturvallisuussuunnitelma	19
3.12.2 Sivistyspalvelujen liikenneturvallisuussuunnitelma	21
3.12.3 Sosiaalipalvelujen liikenneturvallisuussuunnitelma	24
3.12.4 Teknisten palvelujen liikenneturvallisuussuunnitelma	28
3.12.5 Vapaa-ajan palveluiden ja yhteistyötahojen liikenneturvallisuussuunnitelma	31
3.12.6 Poliisin rooli Vieremän ja Sonkajärven liikenneturvallisuustyössä	33
3.12 Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelman vaikutukset	34
3.12 Hallintokuntien liikenneturvallisuustyön seuranta	34
3.12 Jatkosuunnitelmat	34
4. LIIKENNEYMPÄRISTÖN PARANTAMISSUUNNITELMA	35
4.1 Liikenneolosuhteet	35
4.2 Autoliikenteen nopeudet	35
4.3 Liikenneonnettomuudet	36
4.4 Tienkäyttäjäkyselyt	37
4.5 Yhteenveto liikenneturvallisuuden nykytilasta	38
4.6 Liikenneympäristön parantamissuunnitelman tavoitteet	44
4.7 Merkittävimmät liikenneympäristön parantamistoimet	44
4.8 Liikenneympäristön parantamissuunnitelma	48
4.8.1a Liikenteenohjaustoimet, kiireellisyysluokka I	49
4.8.1b Liikenteenohjaustoimet, kiireellisyysluokka II	50
4.8.2 Yleisten teiden parantamistoimet	51
4.8.3 Vieremän kunnan parantamistoimet	53
4.8.4 Yksityisten tahojen parantamistoimet kl I	54
4.8.5 Toimenpideohjelman ulkopuolelle jääneet hankkeet	54
4.9 Liikenneympäristön parantamistoimien vaikutukset	59
4.10 Liikenneympäristön parantamissuunnitelman seuranta	59
4.11 Jatkotoimet	59



## **1. VIEREMÄN LIIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT**

Vieremälle ei ole laadittu aikaisemmin liikenneturvallisuussuunnitelmaa. Kunta-kohtainen liikenneturvallisuussuunnitelma on kunnan henkilöstön ja liikenneväylien ylläpitäjien työväline tavoitteellisessa ja suunnitelmallisessa liikenneturvallisuustyössä.

Vieremän liikenneturvallisuussuunnitelma sisältää hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelman ja liikenneympäristön parantamissuunnitelman.

Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelman lähtökohtana on hallintokunnissa tällä hetkellä tehtävä liikenneturvallisuustyö, kuntalaisilta kyselyissä saadut mielipiteet ja konsultin maastotarkasteluissa havaitsemat liikennekäyttämisen liittyvät asiat.

Hallintokuntien henkilöstöresurssit, yhteistyötahot, liikenneturvallisuustyön päävastuutahot ja heidän välinen yhteistyö luovat mahdollisuuden kehittää Vieremän liikenneturvallisuustyötä. Liikenneturvallisuusasioista tällä hetkellä tehtävä tiedotustyö ja yhteistyö tiedotusvälineiden kanssa on lähtökohtana tiedotustyön kehittämiseksi.

Suunnitelman pohjaksi selvitettiin hallintokunnissa tällä hetkellä tehtävää liikenneturvallisuustyötä ja kyseltiin kuntalaisten näkemystä Vieremän liikenneturvallisuudesta myös liikennekäyttämisen osalta.

Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelmaa laatimaan nimettiin neljä pienryhmää.

Liikenneympäristön parantamistoimen ja toimenpideohjelman lähtökohtana maankäyttö, liikenneonnettomuustilastot, kuntalaisten omakohtaiset kokemukset liikenneympäristön turvallisuudesta, maastotarkasteluissa havaitut asiat ja nopeusmittausten tulokset.

Liikenneonnettomuustietoja tarkasteltiin 10 vuoden jaksolta. Kuntalaisten mielipiteitä ja näkemyksiä saatiin 192 vastauslomakkeesta. Maastotarkasteluissa konsultti kävi läpi koko kunnan alueen liikenneväylästä ja työryhmä teki maastokäynnin kaikille kouluille ja esille tullessiin ongelmakohtiin. Liikenne- ja nopeusmittaustutkimus tehtiin kirkonkylässä kuudessa tienkohdassa.

## **2. VIEREMÄN LIIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMAN TAVOITE**

Valtioneuvosto on tehnyt vuonna 2001 periaatepäätöksen liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Liikenne- ja viestintäministeriössä on laadittu vuosille 2001-2005 suunnitelma, johon on koottu toimia, joilla liikenneturvallisuutta voitaisiin parantaa valtioneuvoston periaatepäätöksen asettaman tavoitteen saavuttamiseksi.

Valtakunnallisen liikenneturvallisuustyön tavoitteena on mm. tehostaa kuntien liikenneturvallisuustyötä. Tavoitteeseen pääsemiseksi kuntiin tulisi saada laadittua liikenneturvallisuussuunnitelmat ja kunnan liikenneturvalli-

suustyö vietyä osaksi hallintokuntien normaalia työtä. Hallintokuntien liikenneturvallisuustyön ja kuntalaisten liikenneturvallisuuden arvostamista tulisi saada lisättyä. Asenteita liikenteessä tulisi saada muutettua liikenneturvallisuutta arvostavaksi.

Vieremän liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteena on saada toimiva työväline kokonaisvaltaiseen liikenneturvallisuustyöhön. Vastuu turvallisesta liikkumisesta on liikenteessä mukana olevilla. Heidän mahdollisuuksiinsa selviytyä turvallisesti liikenteessä voidaan vaikuttaa kunnan tavoitteellisella liikenneturvallisuustyöllä. Hallintokuntien suunnitelmaan on saatava toimia, joilla liikennesääntöjen ja merkkien tuntemusta ja noudattamista lisätään, turvavarusteiden käyttöä saadaan lisättyä ja henkilökuntaa saadaan motivoitua ja koulutettua liikenneturvallisuustyöhön. Liikenneympäristön parantamissuunnitelmaan on saatava tehokkaita toimia, joilla liikenneympäristö saadaan turvallisemmaksi.

Kuntaan laadittava liikenneturvallisuussuunnitelma on saatettava kuntalaisten, hallintokuntien työntekijöiden, liikenneturvallisuustyössä mukanaolevien tahojen ja liikenneväylien ylläpitäjien tietoon.

### **3. HALLINTOKUNTIEN LIIKENNETURVALLISUUS-SUUNNITELMA**

#### **3.1 Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelman lähtötietojen hankinta**

Hallintokunnissa tällä hetkellä tehtävää liikenneturvallisuustyötä selvittivät työtä varten nimetyt pienryhmät.

Kuntalaisten mielipiteet liikennekäyttäytymisestä ja sen parantamisesta saatiin kyselyistä ja konsultin tekemistä maastokäynneistä. Kuntalaisten mielipiteet selvitettiin koulujen kautta, jotta saatiin riittävän paljon vastauksia. Koululaisten perheiltä saatiin 192 vastauslomaketta, joissa ilmoitettiin 476 henkilön mielipide. Koululaisten perheiltä kysyttiin, mikä Vieremän liikennekäyttäytymisessä eniten aiheuttaa liikenneturvattomuutta tai pelottaa ja kenen toimesta liikennekäyttäytymisestä johtuvaa turvattomuutta tulisi parantaa. Edelleen kysyttiin, miten Vieremän liikenneturvallisuusasioista tulisi tiedottaa.

#### **3.2 Hallintokuntien tällä hetkellä tekemä liikenneturvallisuustyö**

Vieremän hallintokunnissa liikenneturvallisuustyötä on tehty vaihtelevasti. Kouluissa liikenneturvallisuustyötä on tehty enemmän kuin muissa tulosyksiköissä. Vieremän hallintokuntien liikenneturvallisuustyöhön ei ole aikaisemmin laadittu suunnitelmaa.

Päiväkodissa on joka syksy järjestetty liikenneturvallisuusviikko. Lasten kanssa on opeteltu liikennesääntöjä, liikennemerkkejä sekä turvallisen liikkumisen perusteita. Syksyn vanhempainillassa on keskusteltu vanhempien kanssa lasten kuljetuksen liittyvistä asioista ja lasten kulkemisesta. Henkilö-



kunnalle ei ole ollut koulutusta liikenneturvallisuustyöstä. Päiväkodissa on käytetty lahjoituksena saatua Lapsi liikenteessä -kansion opetusmateriaalia.

Vapaa-aikapalveluissa on pidetty 7-8 vuotiaiden kesäleirillä liikenneiltpäivä, missä liikenneopettaja kertoi lapsille mm. jalankulkijan liikennesäännöistä ja pyöräilykypärän käytöstä.

Nuorisoklubilla on keskusteltu hyvinkin paljon mm. rattijuoppoudesta, johon nuoria täällä Vieremällä jonkun verran. Asia on ollut esillä erityisesti syksyllä 2001.

### **3.3 Koululaisten perheiden mielipiteet Vieremän liikennekäyttäytymisestä ja sen parantamisesta**

Kyselyssä saatujen vastauksien mukaan Vieremän liikennekäyttäytymisessä eniten liikenneturvattomuutta aiheuttavat ylinopeudet, liian suuret tilan nopeudet, nuorison kaahailu, rattijuopot, rekat, mopopojat sekä piittaamattomuus liikennesäännöistä ja muista tiellä liikkujista. Nopeuksiin, rattijuopumukseen ja liikennesäännöistä piittaamattomuuteen toivottiin parannuskeinoksi poliisin liikennevalvonnan lisäämistä. Edelleen toivottiin lasten vanhempien ottavan vastuuta lasten liikennekäyttäytymisen. Liikennekasvatustyössä toivottiin koulun, poliisin ja vanhempien yhteistyön lisäämistä.

### **3.4 Koululaisten perheiden mielipiteet liikenneturvallisuusasioiden tiedottamisesta**

Kyselyssä saatujen vastauksien mukaan paikalliset lehdet, Miilu ja Iisalmen Sanomat koettiin tehokkaimpina liikenneturvallisuusasian tiedotuskanavana Vieremällä. Paikallista Radio Salmista pidettiin tehokkaimpana radiokanavana. Koulujen kautta voidaan tiedottaa niin koululaisille kuin heidän huoltajilleenkin liikenneturvallisuusasioista. Poliisin toivottiin lisäävän tiedotustyötä mm. kouluilla.

### **3.5 Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteet**

Vieremän hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelmalle asetettiin seuraavat yleiset tavoitteet:

1. Kuntalaiset on saatava mukaan omakohtaiseen liikenneturvallisuustyöhön ( Jokaisella tiekäyttäjällä on vastuu omasta ja kanssakulkijoiden liikenneturvallisuudesta)
2. Kunnan liikenneturvallisuustyö on saatava liitettyä kuntaorganisaation normaaliin työhön ( Vieremän kunnalla on vastuu kunnan liikenneturvallisuustyöstä)
3. Jokaiselle kunnan vastuualueelle laaditaan liikenneturvallisuussuunnitelma
4. Kunnan työntekijät on saatava aktiivisesti mukaan liikenneturvallisuustyöhön ja heille on järjestettävä liikenneturvallisuuskoulutusta kaikilla organisaatiotasolla
5. Autoliikenteen nopeudet on saatava taajamassa liikenneturvalliselle tasolle



### 3.6 Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelman laadinta

Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelmien laatimista varten perustettiin Vieremän ja Sonkajärven edustajista pienryhmiä. Pienryhmät laativat molempien kuntien hallintokunnille liikenneturvallisuussuunnitelman. Pienryhmille nimettiin vastuuhenkilöt. Vastuuhenkilöt vastasivat ryhmänsä koukousien järjestämisestä ja suunnitelmien laadinnasta.

Vieremän maaseutupalvelujen suunnitelman laatimisesta vastasi Erkki Koukkari Vieremältä ja pienryhmään kuului Pekka Tuovinen Sonkajärveltä.

Sivistystoimen suunnitelman laatimisesta vastasivat Matti Heikinmaa ja Kaisa Kiiskinen Vieremältä sekä samaan pienryhmään kuului Jukka-Pekka Kellokumpu ja Pekka Törmälä Sonkajärveltä, Terhi Nissinen Savo-Karjalan tiepiiristä ja Keijo Vidgren poliisista.

Sosiaali- ja terveystoimen suunnitelman laatimisesta vastasi 20.2.2002 saakka Riitta Kauhanen ja sen jälkeen Sinikka Kärtevä Vieremältä ja pienryhmään kuului Seija Turunen Sonkajärveltä.

Teknisten palvelujen suunnitelman laatimisesta vastasi Raimo Ikola ja pienryhmään kuuluivat Sonkajärveltä Jari Sihvonen ja Pekka Rönkkö.

Vieremän vapaa-aikapalvelujen hallintokuntasuunnitelma laadittiin yhdessä yhteistyötahojen kanssa. Suunnitelmaa laati seuraavista henkilöistä muodostettu pienryhmä: Raili Turunen nuorisotoimi Vieremä, Hannu Keränen seurakunta Sonkajärvi, Matti Lipponen Ponsse Vieremä, Heimo Pynnönen Sukevan Keskusvankila ja Juha Kauppinen Sonkatiimi.

### 3.7 Hallintokuntien liikenneturvallisuustyön organisointi

Liikenneturvallisuustyön liittäminen tavoitteelliseksi ja tulokselliseksi osaksi hallintokuntien normaalia työtä edellyttää toimivaa organisaatiota, jossa kaikki organisaation tasot ovat sitoutuneet liikenneturvallisuustyöhön. Suunnitelmaa laadittaessa todettiin, että liikenneturvallisuustyöhön ei kannata luoda omaa organisaatiota, vaan se on vietävä kunnassa jo käytössä olevan organisaatioon.

Vieremän liikenneturvallisuustyöstä vastaa kunnan liikenneturvallisuusryhmä. Kunnan liikenneturvallisuusryhmän muodostavat seuraavat henkilöt:

Hallintopalvelut , Ari Hukkanen, kunnanjohtaja, ryhmän puheenjohtaja

Sosiaali- ja terveystoimen palvelut , Harri Tiuraniemi

Opetuspalvelut , Matti Heikinmaa

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut, Maija-Leena Kemppainen

Maaseutupalvelut, Erkki Koukkari

Tekniset palvelut, Raimo Ikola

Savo-Karjalan tiepiiri, Kyllikki Komulainen

Savo-Karjalan tiepiiri, Väinö Lilja

Poliisi, Keijo Vidgren

Liikenneturva, Tuula Taskinen

### 3.8 Hallintokuntien liikenneturvallisuustyön kehittäminen

Hallintokuntien liikenneturvallisuustyön kehittämisessä keskitytään antamaan hallintokuntien henkilökunnalle liikenneturvallisuuskoulutusta, jotta he voisivat liikkua itse turvallisemmin työssä ja vapaa-aikana sekä opastaa ja neuvoa kuntalaisia liikkumaan turvallisemmin. Turvavarusteiden käytön edistäminen on oleellinen osa hallintokuntien liikenneturvallisuustyötä. Liikenneturvallisuustyön painopistealueiden määrittely ja teemat jokaiselle toimintavuodelle luovat realistisen pohjan hallintokuntien liikenneturvallisuustyölle.

Vieremän kunnan tulisi nähdä hallintokuntien liikenneturvallisuustyö mahdollisuutena säästää liikenneonnettomuus- ja tapaturmakustannuksissa. Henkilökunnan tulisi nähdä liikenneturvallisuustyö mahdollisuutena liikkua itse turvallisemmin ja helpottaa omaa ja muiden työtä.

### 3.9 Vieremän liikenneturvallisuustyön painopistealueet

Vieremän hallintokunnat määrittelivät kaikkien hallintokuntien liikenneturvallisuustyön painopistealueeksi oikeat tilannenopeudet.

#### **Maaseutupalvelut valitsi lähivuosien liikenneturvallisuusteemansa seuraavasti:**

- 2002 oikeat tilannenopeudet
- 2003 työturvallisuus työpaikoilla ja liikenteessä
- 2004 maatalousajoneuvot ja välineet kunnossa ja niillä oikea liikennöinti

#### **Sivistyspalveluiden liikenneturvallisuusteemoja ovat:**

- 2002 koululaiskuljetukset
- 2003 kulkuvälineet ja opettajille järjestetään liikenneturvallisuuskoulutusta Veso- päivillä
- 2004 koulujen pihojen liikennejärjestelyt

Oikeista tilannenopeuksista keskustellaan koulukohtaisesti syksyn vanhempainilloissa ja vähimmäistavoitteeksi asetetaan sopiminen siitä, että kaikkien koulujen kohdalla vanhemmat sitoutuvat pudottamaan nopeuttaan.

#### **Sosiaali- ja terveystyöpalvelut valitsivat lähivuosien liikenneturvallisuusteemansa seuraavasti:**

Vuonna 2002

- päiväkodin henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutus ja liikenneturvallisuudelta vanhemmille, jossa keskustellaan ja tehdään yhteisiä sopimuksia liikenneturvallisuusasioista
- vammais- ja palveluilla on liikuntaesteiden kartoittaminen ja liikuntaesteiden poistamisohjelman laatiminen yhdessä teknisten palveluiden ja kiinteistöjen omistajien kanssa
- kotipalvelun ja kotisairaanhoidon henkilökuntaa koulutetaan opastamaan asiakkaitaan turvalliseen liikkumiseen ja turvavarusteiden hankintaan ja käytön opastamiseen
- apuvälineitä luovuttavalle henkilökunnalle järjestetään koulutusta apuvälineen sopivuuden ja käytön opastuksen suhteen

Vuonna 2003

- perhepäivähoitajien liikenneturvallisuuskoulutus ja teemaviikko perhepäivähoidossa oleville lapsille
- omaishoitajien liikenneturvallisuuskoulutus
- autolla työaikana liikkuville järjestetään liikenneturvallisuuskoulutusta esim. ennakoivan ajon kurssi tai liukkaan kelin kurssi

**Vapaa-aikatoimen ja yhteistyötahojen liikenneturvallisuustyön teemoja ovat:**

Vuonna 2002

- liikennenopeudet taajamissa
- liikenneraittius

Vuonna 2003

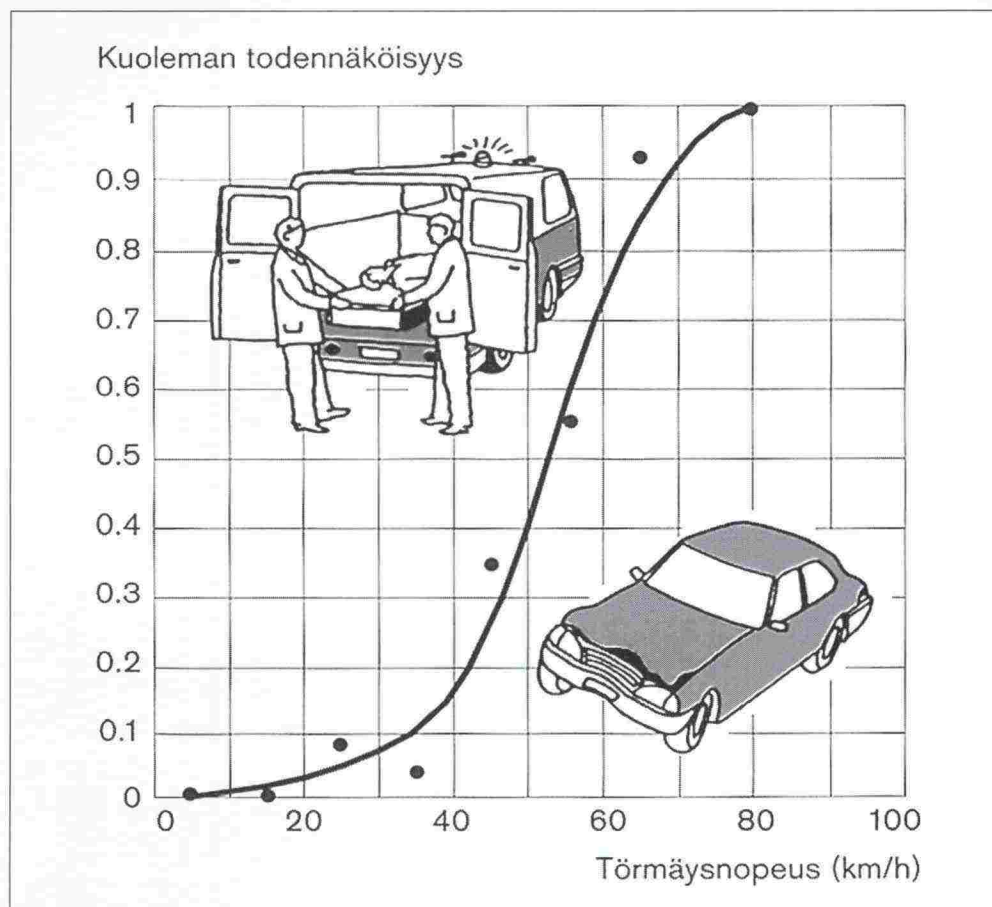
- ajotaidon kehittäminen
- nuorten liikennevalistus
- yrityksien alueet ja liittymät kuntoon

### **3.10 Hallintokuntien yhteinen teema ensimmäiselle vuodelle**

Kaikkien hallintokuntien liikenneturvallisuustyön painopistealueeksi vuodelle 2002 valittiin oikeat tilannenopeudet. Hallintokuntien ja niiden yhteistyötahojen osallistumisesta teemaan laadittiin taulukon 3.10-2 yleissuunnitelma. Taulukosta nähdään, kuinka monet tahot voidaan saada mukaan. Jokainen kuntalainen voi omalta osaltaan tehdä päätöksen osallistua oikeat tilannenopeudet teemaan.

Kampanjan aikana tiedottaminen oikean tilannenopeuden vaikutuksesta niin omaan kuin kanssakulkijoiden liikenneturvallisuuteen on erittäin tärkeää. **Oikealla tilannenopeudella ajaminen edellyttää auton kuljettajilta omakohtaista päätöstä ajaa oikeaa tilannenopeutta.** Kun on tehnyt päätöksen, on aloitettava harjoitella ajamaan oikealla tilannenopeudella. Kun on oppinut ajamaan oikealla tilannenopeudella jalka hakee automaattisesti oikean asennon kaasupolkimella ja tilannenopeus on oikea.





Kuva 3.10.1 Jalankulkijan kuolemanriski eri nopeuksilla  
Oheisesta kuvasta havaitaan, miten nopeasti jalankulkijan kuolemanriski kasvaa, kun törmäysnopeus kasvaa 40 km/h:sta 60 km/h:ssa

Taulukko 3.10.2  
Oikeat tilannenopeudet

<b>Poliisi</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- liikenteen valvonnan suunnitelmallinen tehostaminen</li> <li>- valvontatyöstä tiedottaminen</li> <li>- yhteistyö liikkuvan poliisin kanssa</li> <li>- yhteistyö Vieremän liikenneturvallisuustyön päävastuutahojen kanssa</li> <li>- yhteistyö kunnan hallintokuntien kanssa</li> <li>- yhteistyö kuntalaisten kanssa</li> <li>- osallistuminen " Oikeat tilannenopeudet" -kampanjaan</li> </ul>	<b>Tekniset palvelut</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- liikenneturvallisuussuunnitelman nopeakrajoitusten ja niitä tukevien rakenteellisten tukitoimien toteuttaminen</li> <li>- tehostettu tiedottaminen em. toimien toteutuksen yhteydessä</li> <li>- osallistuminen " Oikeat tilannenopeudet" -kampanjaan</li> <li>- 40 km/h mitoitusnopeus uusien katujen suunnitteluun</li> <li>- yhteistyö poliisin kanssa kameravalvonnan toteutuksessa</li> <li>- koko henkilökunta tekee sopimuksen ajaa oikeaa tilannenopeutta ja olla esimerkkinä muille niin työssä kuin vapaa-aikanakin</li> </ul>	<b>Savo-Karjalan tiepiiri</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- liikenneturvallisuussuunnitelman nopeakrajoitusten tehostettu tiedottaminen em. toimien toteutuksen yhteydessä</li> <li>- osallistuminen " Oikeat tilannenopeudet" - kampanjaan</li> <li>- Tiepiiri ja tiepiirille rakentamis- ja kunnossapitotöitä tekevät urakoitsijat sopivat, että urakoitsijoiden kaikki kuljettajat sitoutuvat ajamaan oikeaa tilannenopeutta</li> </ul>
<b>Sivistyspalvelut</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- oikeat tilannenopeudet - kampanjaan osallistuminen</li> <li>- oikeat tilannenopeudet aiheeksi vanhempainiltoihin</li> <li>- vanhemmat ja sivistyspalvelujen henkilökunta tekevät sopimuksen oikeiden tilannenopeuksien käyttämiseksi</li> <li>- koululaiskuljettajat sitoutetaan käyttämään oikeaa tilannenopeutta</li> </ul>	<b>Sosiaalipalvelut</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>osallistuminen " Oikeat tilannenopeudet" -kampanjaan</b></li> <li>- neuvolassa kerrotaan oikean tilannenopeuden tärkeydestä</li> <li>- koko henkilökunta tekee sopimuksen ajaa oikeaa tilannenopeutta ja olla esimerkkinä muille niin työssä kuin vapaa-aikanakin</li> </ul>	<b>Yritykset</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- oikeat tilannenopeudet työmatkaliikenteessä</li> <li>- oikeat tilannenopeudet tavaraliikenteessä</li> <li>- liikenneturvallisuuskoulutusta henkilökunnalle työsuojelun kautta</li> </ul>
<b>Kunnan ostopalveluissa olevat autoilijat</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sitoutuvat käyttämään oikeaa tilannenopeutta kunnalle suorittamissaan kuljetuspalveluissa</li> </ul>	<b>Liikenneturva</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- koulutustilaisuuksien järjestäminen hallintokuntien työtekiöille</li> <li>- tiedotus- ja koulutusmateriaalia nopeuksien vaikutuksesta liikenneturvallisuuteen</li> </ul>	<b>Tiedotusvälineet</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tiedotus oikeista tilannenopeuksista ja niiden vaikutuksesta liikenneturvallisuuteen</li> <li>- oikeita tilannenopeuksia tukeva linja lehtiartikkeleissa</li> </ul>
<b>Ammattiautoilijoiden järjestöt</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tiedottavat ja korostavat oikeaa tilannenopeutta sekä työsuojeluasiana että liikenneturvallisuusasiana jäsenilleen</li> <li>- osallistuminen " Oikeat tilannenopeudet" -kampanjaan</li> </ul>	<b>Kylätoimikunnat</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- järjestävät " Oikeat tilannenopeudet" -kampanjaan omalle kylälleen</li> <li>- tekevät sopimuksen kylälaisten kanssa ajaa oikeaa tilannenopeutta sekä omalla kylällä että muualla</li> </ul>	<b>Kuntalaiset</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hankkivat tietoa ja motivoituvat oikeaan tilannenopeuteen</li> <li>- tekevät omakohtaisen päätöksen ajaa oikea tilannenopeutta</li> <li>- ilmoittavat poliisille nopeuksiin liittyvistä liikennetrikkeleista välittömästi</li> </ul>
<b>Maaseututoimi</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tiedotetaan maatalousyrittäjille oikeista tilannenopeuksista</li> <li>- maatalouslomittajat sitoutuvat käyttämään oikeaa tilannenopeutta työmatkoillaan</li> <li>- pyritään vaikuttamaan maatalouden kuljetuspalvelujen harjoittajiin heidän omien järjestöjensä kautta</li> </ul>		<b>Autokoulu</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Oikean tilannenopeuden korostaminen liikenneopetuksessa</li> <li>- Oikeat tilannenopeudet kampanjaan osallistuminen</li> </ul>

### 3.11 Hallintokuntien yhteistyö liikenneturvallisuustyössä ja muut yhteistyötahot

Hyvin suunnitellussa hallintokuntien liikenneturvallisuustyössä työ jakaantuu tasaisesti hallintokuntien kesken. Lisäksi Vieremällä on runsaasti tahoja, joiden kanssa voidaan tehdä yhteistyötä liikenneturvallisuustyössä.

Koululla on erittäin hyvät mahdollisuudet tehdä liikenneturvallisuustyötä useiden yhteistyötahojen kanssa. Kouluille laadittiin oheinen yleissuunnitelmatasoinen hahmotelma liikenneturvallisuustyön kehittämistä eri yhteistyötahojen kanssa.

#### Koulut:

- liikennekasvatus kuuluu kaikkien luokkien opetukseen kuntaan laaditun opetussuunnitelman mukaisesti
- selkeät ohjeet turvallisesta liikkumisesta oppituntien/ kouluaikana aikana
- selkeät ohjeet koulun pihalla ja lähialueilla liikkumisesta oppilaille, koulun henkilökunnalle, huoltoliikenteelle, kunnan järjestämille koululaiskuljetuksille sekä kouluun oppilaita kuljettaville vanhemmille
- koulun pihalla ja lähialueella tapahtuneiden liikenneonnettomuuksien ja vaaratilanteiden kirjaaminen, tiedottaminen ja keskustelu luokissa oppilaiden kanssa sekä tiedottaminen koteihin

#### Vanhempainyhdistykset:

- koulun liikenneturvallisuustapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuminen
- liikenneturvallisuutta edistävien koulun ja vanhempien välisten yhteisten sopimusten edistäminen

#### Oppilaiden huoltajat:

- vastaavat ja huolehtivat lasten liikennekasvatuksesta
- ovat itse esimerkkinä turvallisesta liikkumisesta
- hankkivat itselle ja lapsilleen turvavarusteita, opastavat ja valvovat niiden käyttöä
- ovat valmiita tekemään yhteisiä sopimuksia liikenneturvallisuusasioista
- ovat valmiita tekemään sopimuksia, joilla koululaiskuljetusten liikenneturvallisuutta voidaan parantaa

#### Hallintopalvelut:

- pyrkii turvaamaan resurssit sekä koulujen liikenneturvallisuustyöhön että koulujen pihojen ja lähialueiden parantamiseen

#### Sivistyspalvelut:

- liikenneturvallisuusasiat koululaiskuljetusten suorittajia valittaessa
- järjestää liikenneturvallisuuskoulutusta koululaiskuljetusten suorittajille
- liikenne- ja liikenneturvallisuuskasvatus



- kirjasto on paikka, josta löytyy vähintään yksi kappale kunnassa käytössä olevasta liikenneturvallisuustamateriaalista

**Sosiaalipalvelut:**

- kouluterveyden hoitajan neuvonta liikennetapaturmien ennaltaehkäisemiseksi
- pyöräilykypärän ja muiden turvavarusteiden käytön edistäminen
- tapaturmien yhteydessä keskustelu ja opastus turvallisempaan toimintaan
- liikennehaittiuskasvatus
- Tekniset palvelut:
- koulun pihan ja lähialueiden liikenteen ohjauksen parantaminen
- koulun pihan ja lähiympäristön parantamisen suunnittelu ja toteuttaminen
- koulun pihojen ja lähialueiden kunnossapidon tehostaminen
- yhteistyö palo- ja pelastustoimen kanssa Nauhätä- kilpailun yhteydessä

**Koululaiskuljetusten suorittajat:**

- liikenneturvallisuusnäkökohtien huomiointi koululaiskuljetuksissa
- liikennesääntöjen noudattaminen ja oma esimerkki liikenteessä
- liikenneturvallisuuskoulutukseen osallistuminen
- koululaiskuljetusten myöhästymisistä ja muista häiriöistä ilmoitus koululle
- koululaiskuljetuksissa tapahtuviin häiriöihin puuttuminen ja ilmoitus koululle

**Poliisi:**

- suunnitelmallinen liikennekasvatustyö koulussa
- koulun järjestämiin liikenneturvallisuustapahtumiin osallistuminen

**Liikenneturva:**

- opettajien koulutus ja opetusmateriaali
- koulun järjestämiin liikenneturvallisuustapahtumiin osallistuminen

**Kulkuneuvojen ja turvavarusteiden myyjät:**

- tutustuvat myymiinsä tuotteisiin niin hyvin, että osaavat itse käyttää niitä ja opastaa asiakasta niiden käytössä.
- koulun liikenneturvallisuustapahtumiin osallistuminen
- tarjouskampanjat liikenneturvallisuustuotteista

**Järjestöt ja yhdistykset:**

- liikenneturvallisuuskampanjat
- koulun liikenneturvallisuustapahtumiin osallistuminen
- samojen liikenneturvallisuussääntöjen ja sopimusten noudattaminen retkillä ja pelimatkoilla

**Yritykset:**

- koululaisten huomiointi työmatka- ja tavaraliikenteessä
- TET -harjoittelun yhteydessä tapahtuva yhteistyö

### 3. 12 Hallintokuntien liikenneturvallisuuksuunnitelmat

Hallintokuntien suunnitelmat laadittiin pienryhmien toimesta.

#### 3.12.1 Maaseutupalvelujen liikenneturvallisuuksuunnitelma

**Kohderyhmään kuuluvat:**

- maatalous- ja metsätalousyrittäjät
- maatalouslomittajat
- maatalouden kuljetuspalveluja harjoittavat yrittäjät ( maito, eläimet, tarvikkeet)

**Mihin asioihin voisi kiinnittää huomiota :**

- maatalous- ja metsätalousyrittäjät yrittäjät
  - ajoneuvojen valot kunnossa, leveän kuljetuksen merkinnät
  - hitaan ajoneuvon heijastimet kunnossa
  - kuljetusten järjestäminen mahdollisuuksien mukaan kelirikko-kauden ulkopuolella
  - kuormien kunnollinen kiinnittäminen
  - muun liikenteen huomioiminen, ohitustilanteet
  - pihojen liikennejärjestelyt
  - tilalla selkeät ohjeet vaaratilanteiden varalle
  - puutavaran kuormaus maantieltä käsin
    - Puutavaran kuormauspaikan (ns. laanipaikka) tekeminen tien varteen.
- maatalouslomittajat
  - riittävän ajan varaaminen työmatkoihin
  - maatilojen työkoneisiin perehtyminen riittävästi ennen niillä liikennöintiä yleisillä liikenneväylillä
  - työturvallisuus näkökohdat huomioon
  - tilojen katsottava, että koneiden suojat ja turvalaitteet ovat kunnossa
  - lomittajien täydennyskoulutuksessa kiinnitetään huomiota ko. asioihin
- kuljetuspalveluja harjoittavat yrittäjät
  - työturvallisuus huomioon, pimeän aika huomioon
  - tilan kanssa etukäteen sopiminen tarpeen mukaan tavaratoimitusten ajankohdasta -> etukäteisvalmistelu tilalla
  - vuoden ajankohta huomioon (lumi, liukkaus, kelirikko, pölyäminen ym.)
  - ammattitaitoiset kuljettajat
  - puutavaran kuormauksessa liikenneturvallisuus huomioon

**Kenen vastuulla asioiden eteenpäin vieminen ja miten?**

- maatalous- ja metsätalousyrittäjät
  - poliisiviranomaiset erilaisilla teemapäivillä ja kylien "tupailloissa"
  - maataloustuottajat omissa tilaisuuksissaan
  - maatalousyrittäjien koulutuksissa
  - työsuojeluviranomaiset tuottajien tilaisuuksissa
  - kootun kirjallisen tietopaketin toimittaminen maatalousyrittäjille tärkeistä asioista mm. kunnan maataloustoimen kautta aina tarvittaessa
  - rakennussuunnitelmissa ja pihasuunnitelmissa huomioon liikennejärjestelyt
  - puutavaran kuormauspaikkojen suunnittelu metsähoitosuunnitelmiin
- maatalouslomittajat
  - kunta ja täydennyskoulutusta harjoittavat
  - maataloustuottajat
  - työsuojeluviranomaiset
- kuljetusyrittäjät
  - yrittäjien omat kanavat ja maataloustuottajat

**Yhteistyötahoja:**

- maa- ja metsätalousyrittäjät
  - MTK-Pohjois-Savo, Toiminnanjohtaja Juhani Savolainen ja järjestöagrologi Jari Kauhanen
  - Paikallisten MTK-yhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit
  - Ylä-Savon poliisiviranomaiset
  - kuntien maaseutulautakunnat / maataloussihteerit
  - Promilk -meijeri, kenttäpäällikkö Ilpo Lukkarinen
  - Pohjois-Savon maaseutukeskus, rakennussuunnittelu ja pihasuunnittelu
  - metsälautakunta ja metsänhoitoyhdistykset
  - tiehallinto
- maatalouslomittajat
  - kuntien lomitusvastaavat ja johtavat maatalouslomittajat
  - koulutussuunnittelusta vastaavat
  - Peltosalmen maatalousoppilaitos, kuntien lomitusvastaavat
  - maatalousyrittäjät
  - työsuojeluviranomaiset
- kuljetusyrittäjät
  - paikalliset ammattiautoilijoiden järjestöt
  - poliisi
  - tiehallinto



### 3.12.2 Sivistyspalvelujen liikenneturvallisuussuunnitelma

**Tarkoitus on käyttää kolmiportaista toimintamallia:**

**Teoria**

**Käytäntö**

**Rakennettuun ympäristöön vaikuttaminen**

**Teoria**

Opetetaan kuvia, filmejä ja muuta havaintomateriaalia käyttäen oikea liikkuminen liikenteessä, säännöt  
turvavälineet  
varovaisuus ja harkinta  
valistustyö (poliisi, liikenneturva...)

**Käytäntö**

asiasisällöt ikätasolle sopivasti (ekaluokkalisille pyöräasiat, 8.luokalla mopot, lukiossa auto jne.)

\* KOHDISSA 1 JA 2 KÄYTETÄÄN KAIKILLE PERUSKOULUILLE YHTEISTÄ MATERIAALIA ; ”Ilo oppia liikenteestä, toiminnallinen liikennekasvatusmateriaali 1-6-luokille”.

**Rakennettuun ympäristöön vaikuttaminen**

Toimitaan yhteistyössä teknisen toimen kanssa  
tarpeen / ongelmien kartoitus ja siitä seuraavat määräraha-varaukset  
vaikuttamismahdollisuus korjaustoissa ja uudisrakentamisessa (pyritään tekemään kerralla hyvä!)

Toiminnan jatkuvuuden ja edelleen kehittämisen kannalta on tärkeää järjestää seuranta ja arviointi vuosittain.

Yksikköjen toiminta- / opetussuunnitelmassa otetaan vuosittain painopistealueeksi joku liikenneturvallisuuden keskeinen tekijä. Voidaan käyttää vaikapa muutaman vuoden kiertoa asioissa ja tehdä yhteistyötä muiden yksiköiden kanssa (koulut). Toimintaan kuuluu aina loppuyhteenvedo ja arvio sekä mahdollinen kehittämistarve.

Yläasteella pyritään järjestämään ”mopokurssi” ja lukiossa ”autokoulukurssi”.

Koulutoimen liikenneturvallisuustyöstä vastaa koulutoimenjohtaja.

Kaikkia aiheita käsitellään sovellettuna oppaan ”Ilo oppia liikenteestä, toiminnallinen liikennekasvatusmateriaali 1-6 -luokille” mukaisesti. Opas on käytössä jokaisella koululla ja sen teemojen esille nostamista pyritään synkronoimaan eri koulujen kesken vuosittain.

## 1. Perusopetuksen luokat E- 6

Asia	Kenelle	Kuka	Miten	Milloin
<b>Jalankulkijana liikenteessä</b> <b>Myös:</b> - rullalautelu - potkulauta	Ala-asteet Vanhemmat	Opettajat Poliisi Liikenneturva Vanhemmat	Oppitunneilla teoriaa Käytännön harjoituksia: - liikkuen ohjatusti kirkonkylällä tai koulun läheisyydessä - heijastimen ja lampun käyttö Rakennettuun ympäristöön tutustuminen ja siihen vaikuttaminen	Syksyllä koulujen alettua, vuorovuosina aiheen "Koulukuljetukset" kanssa.
<b>"Polkupyöräkortti"</b>	Ala-asteet Vanhemmat	Opettajat Poliisi Liikenneturva Vanhemmat	Oppitunneilla teoriaa Käytännön harjoituksia: - tarkoitusta varten rakennetulla harjoitteluradalla - polkupyöräretki - kypärän käyttö - polkupyörän huolto ja "katsastus" Rakennettuun ympäristöön tutustuminen ja siihen vaikuttaminen Vanhempainiltoja	Keväällä pyöräilykauden alkaessa
<b>Koulukuljetukset ja muu julkinen liikenne</b>	Koululaiset Vanhemmat Kuljettajat	Opettajat Poliisi Liikenneturva Vanhemmat	Oppitunneilla teoriaa Käytännön harjoituksia: - Oikea matkustustapa (turvavyö, istuminen...) - Oikea pysäkillä odottaminen ja autosta poistuminen - Matkustajien lukumäärä Rakennettuun ympäristöön tutustuminen ja siihen vaikuttaminen Koulutusta kuljettajille (tilan nopeudet, koulujen pihalla ajo, turvavyö...)	Syksyllä koulujen alettua, vuorovuosina aiheen "Jalankulkijana liikenteessä" kanssa.

## 2. Perusopetuksen luokat 7 –9 ja lukio

Asia	Kenelle	Kuka	Miten	Milloin
<b>Mopo ja moottoripyörä</b>	Yläaste Vanhemmat	Opettajat Poliisi Liikenneturva Vanhemmat	Oppitunneilla teoriaa Käytännön harjoituksia: - missä saa ajaa - nopeusrajoitukset - pyörän kunto (valot, jarrut, äänet, renkaat) - kypärän käyttö - muun liikenteen huomiointi Rakennettuun ympäristöön tutustuminen ja siihen vaikuttaminen	Syksyllä koulujen alettua
<b>Moottorikelkka ja traktori</b>	Yläaste Vanhemmat	Opettajat Poliisi Liikenneturva Vanhemmat Moottorikelkka-kerho	Oppitunneilla teoriaa Käytännön harjoituksia: - ajoreitit - ajonopeudet - kelkan/traktorin hallinta - varovaisuus - kelkan/traktorin kunto (valot, jarrut, äänet...) - kypärä pakollinen kelkkaillessa Rakennettuun ympäristöön tutustuminen ja siihen vaikuttaminen	Talvella kelkkailukauden alkaessa
<b>Autoilu</b>	Lukio Vanhemmat	Opettajat Poliisi Liikenneturva Autokoulu Vanhemmat	Oppitunneilla teoriaa ja käytännön ohjeita (esim. turhan katurallin vähentäminen) Käytännön harjoituksia: - autokoulussa ja vanhempien kanssa - jäärädalla liukkaan kelin/ennakoivan ajon kurssi - nopeuden mittaukset Rakennettuun ympäristöön tutustuminen ja siihen vaikuttaminen	Keväällä ennen kesäkauden ajeluita



### 3.12.3 Sosiaalipalveluiden liikenneturvallisuussuunnitelma

#### 1. Päivähoitoikäiset

Asia	Kenelle	Kuka	Miten	Milloin
<b>Jalankulkija</b>	Päivähoito Kerhot Vanhemmat	Henkilökunta Poliisi Liikenneturva Vanhemmat	Kerrotaan havaintomateriaalia apuna käyttäen Käytännön harjoituksia: - kävelyretket kirkonkylällä - heijastimen ja lampun käyttö Rakennettuun ympäristöön tutustuminen ja siihen vaikuttaminen	Syksyllä toimintakauden alettua joka vuosi
<b>Polkupyöräilijä</b>	Päivähoito Kerhot Vanhemmat	Henkilökunta Poliisi Liikenneturva Vanhemmat	Kerrotaan havaintomateriaalia apuna käyttäen Käytännön harjoituksia: - päiväkodin pihan "ajoharjoitteluradalla" - pyörän toimivuuden tarkastaminen - kypärän käyttö Rakennettuun ympäristöön tutustuminen ja siihen vaikuttaminen	Keväällä pyöräilykauden alkaessa joka vuosi
<b>Matkustajana autossa</b>	Päivähoito Kerhot Vanhemmat	Henkilökunta Poliisi Liikenneturva Vanhemmat	Kerrotaan havaintomateriaalia apuna käyttäen Käytännön harjoituksia vanhempien kanssa autolla, turvaistuin/turvavyö	Talvella joka vuosi
<b>Lasten kuljetus päivähoitoon</b> - yhteisten pelisääntöjen laadinta ja sopimus niiden noudattamisesta	Vanhemmat	Henkilökunta (ensimmäisellä kerralla voi olla liikenneturvan kouluttaja tai poliisi apuna)	Käydään läpi kuljettamisen ja turvavarusteiden käyttöön liittyvät liikenneturvallisuusasiat Tehdään joko kirjallinen tai suullinen sopimus	Syyskesän ensimmäisessä vanhempainillassa
<b>Päivähoidon henkilökunnan koulutus</b> - liikenneturvallisuuskoulutus	Päiväkodin henkilökunta Perhepäivähoidon henkilökunta	Liikenneturvan kouluttaja Poliisi	Järjestetään koulutustilaisuuksia suunnitelmallisesti koko henkilökunnalle	Vuosittain

## 2.Työikäiset

Asia	Kenelle	Kuka	Miten	Milloin
<b>Työmatkan turvallisuus</b>	Työikäiset	Työaikana yhteistyössä työnantajan kanssa Poliisi Liikenneturva	Henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutus	Työturvallisuuskoulutuksessa
<b>Työpaikalla liikkuminen</b>	Työikäiset	Työaikana yhteistyössä työnantajan kanssa	Henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutus	Työturvallisuuskoulutuksessa
<b>Pelimatkat</b>	Pelaat, seuran tai joukkueen valmentajat ja huoltajat, pelaajien vanhemmat	Yhteistyössä urheiluseurojen ja muiden järjestöjen kanssa Poliisi Liikenneturva	Joko kirjalliset tai suulliset sopimukset noudattaa liikenneturvallisuusasioiden huomioimisesta pelimatkoilla	Pelikauden alkaessa
<b>Ennakoiva ajo ja liukas keli</b>	Työikäiset	Poliisi Liikenneturva Autokoulu Kansalaisopisto	Ennakoivan ajon kurssit	Vuosittain laadittu ohjelman mukaan

## 3. Ikäihmiset

Asia	Kuka	Miten	Missä ja milloin
<b>Apuvälineet</b> - Sopivan välineen hankinta	Terveysaseman henkilökunta (erityisesti ft) Sotkanhelmen ft Kotisairaanhoido Kotipalvelu	Apuvälineen luovutus käyttäjälle ja käytön opastus Käytännön harjoituksia sisällä ja ulkona	terveysasemalla ja/tai kotikäynneillä luovutustilanteessa käyttämisen tarkistus säännöllisesti (esim toimintakyvyssä tapahtuneiden muutosten yhteydessä)
<b>Turvavarusteet</b> - turvavarusteiden käytön edistäminen	Kotipalvelun ja kotisairaanhoidon henkilökunta Liikenneturvan kouluttaja		Kotikäynneillä säännöllisesti Ikäihmisten kerhoissa
<b>Turvallisen kulureitin valinta</b> - reitin valinta kulkumuodon mukaan	Kotipalvelun ja kotisairaanhoidon henkilökunta Liikenneturvan kouluttaja		Kotikäynneillä säännöllisesti Ikäihmisten kerhoissa
<b>Jalankulku</b> - liikennesäännöt - liikennemerkkit - heijastin - turvallinen reitti - vuoden aika ja kelit	Kerhot Poliisi Liikenneturva Omaishoitajat	Vanhusten kerhoissa teoriaa Käytännön harjoituksia: - suojatien käyttö - heijastimen ja lampun käyttö Rakennettuun ympäristöön tutustuminen ja siihen vaikuttaminen	Ikääntyneiden kerhot
<b>Polkupyöräily</b> - liikennesäännöt - liikennemerkkit - pyöräilykypärä - turvaviiri - turvallinen reitti - vuoden aika ja kelit	Kerhot Poliisi Liikenneturva omaishoitajat	Vanhusten kerhoissa teoriaa Käytännön harjoituksia: - suojatien käyttö - heijastimen ja lampun käyttö Rakennettuun ympäristöön tutustuminen ja siihen vaikuttaminen	Ikääntyneiden kerhot
<b>Ikääntyvät autoilijat ja mopoilijat</b>	Poliisi Liikenneturvan kouluttaja Autokoulu	Perustamalla paikkakunnalle vaikkapa senioriklubi, jossa pyritään valistamaan näön ja reaktioajan heikentymistä	Ikääntyneiden kerhot
<b>Julkisilla kulkuneuvoilla matkustaminen</b> - liikenneturvallisuuksiasiat julkisissa kulkuneuvoilla tehtävien matkojen yhteydessä	Liikenneturvan kouluttajat Poliisi		Ikääntyneiden kerhot



Vieremän 4H-yhdistyksen liikenneturvallisuussuunnitelmaLIIKENNEVALISTUSKAMPANJA V.2002

Kohderyhmä: 7 - 28 -vuotiaat koululaiset ja opiskelijat

Teema v. 2002: Turvallisesti tiellä iloisella mielellä

Tavoitteet: Turvavarusteiden käytön lisääminen (kypärä ja heijastimet)  
Liikennesäännöt tutuksi kaikille tiellä liikkuville  
Oikean asenteen korostaminen liikenteessä

Toimenpiteet:

- liikennevalistustunteja yhteistyössä koulujen kanssa jalan- ja polkupyörällä liikkuville sekä mopoilijoille
- \* turvavarusteiden käyttö (pyöräilykypärät)
- \* heijastimet
- \* liikennesäännöt tutuiksi
- esim. poliisien vierailut
- kouluille liikenneturvallisuusteemapäiviä (jalankulkijat, pyöräilijät)

Nuorten 4H-kerhot

Nuoret autoilijat

- asennekasvatus - toisten tiellä liikkuvien huomiointi
- selvänä rattiin - jos otat, älä aja, tietoiskuja päihteiden käytöstä
- nuorten kerhoissa liikennevalistustilaisuudet
- kiinnitetään huomiota nuorten hurjasteluun autoilla
- nuorille autoilijoille liukkaan kelin harjoitusmahdollisuuksia

Erilaisille tielläliikkuville liikenneturvallisuusteemaan liittyen tapahtuma, jossa olisi esim. erilaisia tehtävärasteja (erilaiset kilpailut)

## 3.12.4 Teknisten palveluiden liikenneturvallisuussuunnitelma

Asia	Toimenpide	Kohderyhmä	Vastuu
<b>Yleiskaavoitus</b> - uudet kaavat - kaavamuutokset	Liikenneturvallisuustarkastelu  Lausuntojen pyytäminen Asiantuntijalausuntojen pyytäminen Yhteistyö asukkaiden kanssa	Kaavoitettavan alueen asukkaat  Savo-Karjalan tiepiiri/ tienkäyttäjät	Kunnan rakennusmestari
<b>Asemakaavoitus</b> - uudet kaavat - kaavamuutokset	Liikenneturvallisuustarkastelu  Lausuntojen pyytäminen Asiantuntijalausuntojen pyytäminen Yhteistyö asukkaiden kanssa	Kaavoitettavan alueen asukkaat  Savo-Karjalan tiepiiri/ tienkäyttäjät	Kunnan rakennusmestari
<b>Asemakaava-alueen katujen ja liikenne-alueiden suunnittelu</b>	Liikenneturvallisuuskäyttökohtien huomioon otto suunniteltaessa Liikenneturvallisuustarkastelu Yhteistyö kuntalaisten ja kohteen käyttäjien kanssa	Katujen ja liikenne-, liike- ja asuinalueiden käyttäjät	Kunnan rakennusmestari
<b>Asemakaava-alueen katujen ja liikenne-alueiden rakentaminen</b>	Työn aikaisten liikenteenohjaussuunnitelmien laatiminen Liikenneturvallisuuskäyttökohtien huomioon otto rakentamisen aikana Suunnitelmien mukainen rakentaminen Rakentajan laatujärjestelmässä liikenneturvallisuusasioiden hoitaminen	Katujen ja liikenne-alueiden käyttäjät	Rakennusmestari/ rakennustarkastaja
<b>Asemakaava-alueen katujen ja liikenne-alueiden kunnossapito</b>	Oikea-aikainen kunnossapito Liikenneturvallisuuskäyttökohtien huomioon otto kunnossapitotöissä Kunnossapitotöitä tekevien koulutus/motivointi Kunnossapitotöiden seuranta Tiedottaminen Kunnossapitotöiden laatusuunnitelma	Katujen ja liikenne-alueiden käyttäjät	Rakennusmestari/ rakennustarkastaja kunnossapitotyöntekijät
<b>Kunnan kiinteistöjen pihojen liikenne</b> - liikennejärjestelyjen suunnittelu - kunnossapito	Liikenneturvallisuuskäyttökohtien huomioon otto suunniteltaessa Yhteistyö kiinteistöjen käyttäjien kanssa Suunnitelmien mukainen rakentaminen Oikea-aikainen kunnossapito	Alueiden käyttäjät	Rakennusmestari/ rakennustarkastaja Kiinteistöjen hoitajat
<b>Korkeat lumipenkat Liikennealueilla puut ja viheristukset</b>	Tiedotus- ja motivointityö ongelman ennaltaehkäisemiseksi Näkemäalueiden valvonta Korkeista lumipenkoista asianomaisille ilmoitus Toimen laiminlyönneistä (kunta siirtää ja laskuttaa) Istutusten oikea-aikaiset hoitotyöt	Alueiden käyttäjät	Rakennusmestari/ rakennustarkastaja Kiinteistön omistajat Kiinteistöhoitajat Kunnossapitotyöntekijät
<b>Yleiset tiet</b>	Yhteistyö tiepiirin kanssa	Tien käyttäjät	Tienpitäjät

Asia	Toimenpide	Kohderyhmä	Vastuu
<b>Yksityistiet</b>	Liikenneturvallisuuskäsitteet sekä perusparantamisen että kunnossapidon avustuksiin Yksityisteiden perusparantamisen ja kunnossapidon opastaminen ja ohjaus Avustusten käytön valvonta liikenne-turvallisuustyön osalta	Tien käyttäjät	Tienpitäjät
<b>Rautatiet</b>	Tasoristeykset ennen sähköistystä päätös Liikenneturvallisuuskäsitteiden mukainen hoito	Tien käyttäjät Rautatien käyttäjä	Tiehallinto Ratahallintokeskus Yksityisteiden tienpitäjä
<b>Rakennuslupien myöntäminen ja rakennusvalvonta</b>	Liikenneturvallisuusasioiden tarkastus asemapiirroksista (liittymän näkemät, lumitila-alueet) Hätätiet Suunnitelmien mukaisen rakentamisen valvonta Piha-alueen sisäinen liikenneturvallisuus Pihan kaltevuus ja sadevesien johtaminen paikoitusalueet, jätehuolto, posti	Kuntalaiset	Rakennustarkastaja
<b>Ympäristökatsel-mukset</b>	Laaditaan lista liikenneturvallisuusasioista, jotka tarkastetaan Ympäristön maisemakuvaa rumentavien kohteiden siistiminen tai purkaminen Näkemäalueiden kunnossapidon tarkastus katselmuksella Katutarkastukset	Kuntalaiset	Rakennustarkastaja
<b>Tiedottaminen</b>	Tehokas tiedottaminen kaikista liikenneturvallisuusasioista Esille tulleista ongelmista tiedottaminen taholle, jotka voivat vaikuttaa ongelman ratkaisuun Liikennejärjestelyjen muutoksista ja parantamisesta tiedottaminen (miten muuttuneessa ympäristössä liikutaan turvallisesti), Miilussa Tie- ja liikennesuunnitelmien sekä maankäyttö-suunnitelmien ennakoiva tiedottaminen	Kuntalaiset	Liikenneturvallisuustyöryhmä
<b>Asennekasvatus</b>	Ympäristötoimen henkilökunnan oma esimerkki turvallisesta liikkumisesta työaikana ja vapaa-aikana Pelastustoimen osallistuminen, näytökset liikenneonnettomuudessa eri lähtötilanteina	Kuntalaiset	Liikenneturvallisuustyöryhmä



Asia	Toimenpide	Kohderyhmä	Vastuu
<b>Liikenneturvalli- suus-tapahtumat ja - näytökset</b>	Osallistuminen liikenneturvallisuustapah- tumiin Näytökset nopeuden vaikutuksesta au- ton pysäyttämiseen Liikenneonnettomuustilanteiden näytökset	Kuntalaiset	Liikenneturvallisuus- työryhmä Palopäällikkö Poliisi Liikenneturva
<b>Tilastointi</b>	Kunnassa pidetään ajan tasalla olevaa lii- kenneonnettomuusrekisteriä Rekisterin tietojen analysointi vuosittain	Kuntalaiset	Liikenneturvallisuus- työryhmä
<b>Hirvivaara</b>	Hirvikannan pitäminen liikenneturvallisella tasolla Tienvierialueiden näkemäraivaukset	Tien käyttäjät	Riistanhoitoyhdistys Liikenneturvallisuus- työryhmä Tienpitäjä
<b>Liikekiinteistöjen pi- hojen liikenne - asiakasliikenne - huoltoliikenne</b>	Piha-alueen liikenneturvallisuus - paikoitus, kuormausalueet - ajoväylät - lumipenkat	Asiakkaat/tavaran toimittajat	Liiketoiminnan har- joittaja rakennustarkastaja
<b>Puutavarakuljetuk- set</b>	Puutavara-autojen liikennöinti yleisillä ja yksityisteillä Puiden välivarastointi	Puutavaran kuljet- tajat ja kuljetuspal- veluiden tilaajat	Metsän ostajat ja myyjät Puutavaran kuljettajat tiehallinto

## 3.12.5 Vapaa-ajanpalveluiden ja yhteistyötahojen liikenneturvallisuussuunnitelma

ASIA	SISÄLTÖ	KOHDERYHMÄ	MITEN / KUKA
<b>Kuljetuspalveluja harjoittavat yrittäjät</b>	työturvallisuus huomioon sekä sään ja vuorokauden ajan vaikutus, keliolosuhteet (aikavara) ammattitaitoiset kuljettajat tavarantoimitus ja toimitus ajoturvallisuus työkyvyn ylläpitäminen	kuljettajat, yrittäjät, luottamushenkilöt työnantaja työntekijät	koulutus luottamushenkilöjärjestelmä yleinen tiedotus kurssit ja virikepäivät kuntoutus ja omaehtoisen liikkumisen tukeminen
<b>Asemakaava-alueen katujen ja liikennealueiden rakentaminen</b>	Pysäköintialueet pienet yrityksissä Liikenneturvallisuus huomioon Raskas liikenne huomioon Suojatiet (Ponsse)	Käyttäjät, asenne myös Kuljettajat työntekijät käyttäjät Liikenne, työntekijät ja vierailijat	Kunta /suunnittelu, rakentaminen Työnantaja / käynnistäjänä ja tarkkailijana tarkistaa paikat, muutosesitykset (liikenneturvallisuuksiryhmä)
<b>Työmaaliikenne</b>	Hirvivaaran tiedostaminen Huonot ajo-olosuhteet Ohjausta ja valistusta Kilpaileminen pois, työmaaliikenne (kimppakyyti) Parkkipaikkojen riittävyys ja käyttäminen	työntekijät Yrityksien työntekijät, nuoret kuskit Työntekijät	valistusiskut työpaikka, liikenneturva, kunta Ajohallinnan kohentaminen Kampanja, haasteet, ohjaus Ohjaus ja neuvonta, informointi Työntekijöillä asennetta,
<b>Kunnan kiinteistöjen pihojen liikenne</b>	Rakentaminen ja kunnossapito Nuorten ja lasten liikenneturvallisuus huomioon(esim. harrastuksien yhteydessä)	Kunta tien huoltaja Käyttäjät	Kunta Huolehditaan turvallisuudesta ja tilojen / ulkoalueiden kunnosta
<b>Auton hallinta</b>	Ajotaito Ongelmatilanteiden hallinta Auton korjaaminen (nuoret)	Työntekijät Nuoret Autoilijat	Kurssit Ajo-opetus Teemapäivä (autoseura)

ASIA	SISÄLTÖ	KOHDERYHMÄ	MITEN / KUKA
<b>Yrityksien työntekijä</b>	Tehtaan liittymän ruuhkat klo 7 ja 16 Rekkojen parkkipaikat/ taukotila Autojen lämmityspaikat Ensiaputaito ja toiminta onnettomuudessa Liikenneraittius	kuorma-autoilijat Työntekijät	Yritys, Työnantaja  Kurssitus, osin vapaaehtoinen toiminta (SPR palolaitos) Valistus, teemapäivä
<b>Yrityksien vierailijat</b>	Parkkipaikat, riittävät opasteet Talotehtaan kyltti Nesteen ris- teykseen (Finndomo)  Busseille tilaa (tulo- ja lähtöalue)	vieraat yhteistyökumppanit	Kunta, yritykset   Kunta, tiehallinto
<b>Mopoilijat</b>	Ajoneuvon kunto, lain tunteminen ja noudattaminen Mopon korjaaminen ja sen hal- linta	Nuoret vanhempi väestö	Valistus yläaste Käytännön opettaminen Teemapäivät (järjestöt)
<b>Harrastukset</b>	kulkeminen liikenteessä, liikennemerkit, vaaralliset paikat, liikenneraikentaminen Harrastaminen => turvallinen liikumisväline (tilausajo) (kuski yhtiöltä, ei eläkeläisiä)	lapset, nuoret, aikuiset  autoilijat, pyöräilijät ja mopoilijat, vanhemmat Nuoret, seuran vastuushenkilöt	ohjaajat, työpaikka kampanja (kilpailu) suojatien korotukset, valistus, merkit, kunta ja poliisi
<b>Liikenneasenne</b>	Turvallinen liikkuminen ja oma esimerkki työaikana ja vapaa- aikana Tunnistaa vaarat ja tehdä ennaltaehkäisevää valistusta Toiminta onnettomuustilanteissa ja ohjaaminen	Työntekijät Nuorten kanssa työtä tekevät ja vapaaehtoiset Luottamushenkilöt Koulujen oppilaat	Koulutus työntekijöille Koulutus vapaaehtoisille Tiedon jakaminen kaikille Taitojen ylläpitäminen Työnantaja, järjestöt



### 3.12.6 Poliisin rooli Vieremän ja Sonkajärven liikenneturvallisuuksuustyössä

**Poliisin toiminta keskittyy tällä hetkellä valvontaan ja ennalta estävään toimintaan.**

#### **Valvonta**

Paikallispoliisi valvoo liikennekäyttäytymistä normaalin työnsä ohessa ja teemaluonteisesti lähinnä taajama-alueilla.

Liikkuva poliisi valvoo lähinnä pääteitä ( VT 5 , Kt 88 ja Kt 87 ), mutta myös kylien taajamia. Liikkuvan poliisin yksiköistä valvontaan osallistuu Vieremän ja Sonkajärven alueella partioita Kajaanista, Nurmekselta, Iisalimesta, Kuopista ja Oulusta.

Paikallispoliisin ja liikkuvan poliisin yhteistyötä valvonnassa tulee jatkossa kehittää ja lisätä.

#### **Valistus**

Poliisi on osallistunut erilaisiin liikenneturvallisuutta koskeviin tilaisuuksiin lähinnä pyydettyä.

Lisäksi kaikissa kouluissa ja päiväkodeissa pyritään vierailemaan vuosittain. Yhteydenotot tapahtuvat suoraan kouluilta poliisin suuntaan ja poliisin käynnit kouluilla ovat paljolti opettajien oman aktiivisuuden varassa.

Molemmista kunnista on viime vuosien aikana poistunut "omat poliisit" ja kynnys yhteydenottoihin tätä kautta on noussut.

Yleisötapahtumissa pyritään olemaan mukana resurssien sallimissa rajoissa.

Kunnan ja muiden yhteisöjen kanssa ei ole erillisiä suunnitelmia valistuksen järjestämisestä.

Jatkossa tulisi kuntien eri hallintokuntien ja muiden yhteisöjen suunnitella poliisin kanssa tarpeellisesta valistuksesta. Suunnitelmat tulisi tehdä keskitetysti hallintokunnittain, esim. koulutoimi yhdessä poliisin kanssa koko kunnan alueelle.

Keskitetyn suunnittelun hyötynä on se, että poliisi voi tehdä valistustyötä toimintansa kannalta rauhallisena aikana.

#### **Tiedottaminen**

Poliisi on tiedottanut ajankohtaisista asioista alueella ilmestyvissä maakunnallisissa sanomalehdissä (Iisalmen Sanomat, Savon Sanomat), paikallislehdissä (Miilu) ja paikallisradiossa (Radio Salminen).

Tällä hetkellä paikallisradiossa on viikoittain ohjelma, jossa käsitellään ajankohtaisia, myös liikenteeseen liittyviä asioita. Paikallislehdissä ja maakunnallisissa lehdissä tiedottaminen on satunnaisempaa.

Ylä-Savon kihlakunnan poliisilaitokselle laaditaan tämän vuoden aikana tiedotusstrategia, jossa omana osanaan on liikennetiedottaminen.

#### **Muuta**

Poliisi ilmoittaa päivittäisessä toiminnassaan havaitsemistaan liikenneturvallisuuteen vaikuttavista asioista kunnassa liikenneympäristöstä vastaavalle henkilölle.

### **3.13 Hallintokuntien liikenneturvallisuustyön vaikutukset**

Hallintokuntien liikenneturvallisuustyön vaikutuksia liikenneturvallisuuteen voidaan arvioida tekemällä kyselytutkimuksia ja laskemalla turvavarusteiden käyttöä (esim. pyöräilykypäriä, turvaviiriä, heijastin, liukastumisen estimet). Sekä autoliikenteen että kevyen liikenteen liikennekäyttämistä voidaan tutkia mm. seuraamalla liikennesääntöjen rikkomista.

### **3.14 Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelmien seuranta**

Hallintokuntien liikenneturvallisuussuunnitelmia seuraamisesta vastaa kunnan liikenneturvallisuusryhmä. Ryhmä pitää hallintokuntasuunnitelman osalta joka vuosi seurantakokouksen. Seurantakokouksen kutsuu koolle kunnan liikenneturvallisuusryhmän puheenjohtaja.

### **3.15 Jatkosuunnitelmat**

Hallintokuntien liikenneturvallisuustyötä voidaan tehdä hallintokuntien laatimien suunnitelmien mukaan. Henkilöstön liikenneturvallisuuskoulutuksen käytännönjärjestelyjen suunnittelusta, yksityiskohtaisemmasta liikenneturvallisuustyön suunnittelusta ja tapahtumien järjestämisestä vastaa kunnan liikenneturvallisuusryhmä.

## 4. LIIKENNEYMPÄRISTÖN PARANTAMISSUUNNITELMA

### 4.1 Liikenneolosuhteet

#### Väestö, työpaikat ja koulut

Vieremän kunnan asukasluku 1.1. 2001 oli noin 4600 henkilöä. Taajamassa asuu noin 30 % väestöstä.

Vieremällä on noin 1277 työpaikkaa. Suurimmat työnantajat ovat Ponsse Oyj (noin 300 työntekijää), Finnritilä Ky (110) ja Reikäbetoni. Työpaikkaomavaraisuus on 84%.

#### Maankäyttö

Vieremällä on yksi taajama, kirkonkylä.

#### Tiestö

Vieremän kunnassa on yleisiä teitä 289,7 km, joista valtatietä 0,9 km, kanta-tietä 42,9 km, seututietä 9,8 km ja loput 236,2 km yhdysteitä. Katuja on 11,5 km.

#### Liikenne

Vieremän haja-asutusalueen teistä vilkasliikenteisin on Ouluntie (kt 88). Ouluntien keskimääräiset vuorokausiliikennemäärät vaihtelevat 2400- 690 autoa/vrk. Taajaman teistä vilkasliikenteisimmät ovat Vieremäntie ja Petterintie, joilla keskimääräinen vuorokausiliikenne on noin 2200 autoa/vrk.

Haja-asutusalueen seututeistä Kauppilanmäentien alkuosalla on 950 autoa/vrk. Kauppilanmäentien eri osuuksien liikennemäärät vaihtelevat melkoisesti, sillä vähimmillään liikenne on 290 autoa/vrk. Ameriikantiellä on 590 autoa/vrk. Yhdysteistä Kiuruvedentiellä Salahmilla liikennemäärä on 410 autoa/vrk.

### 4.2 Autoliikenteen nopeudet

Autoliikenteen nopeuksia mitattiin HiStar -laitteella Vieremältä yhdeksästä mittauspisteestä. Mittaukset tehtiin 3.-10.10.2001. Nopeusmittauspisteistä saatiin myös liikennemäärät.

Nopeusmittaukset tukivat kyselyissä esitettyä mielipiteitä taajaman liian suurista nopeuksista. Taajaman toisella pääväylällä, Petterintiellä, mitattiin kahdesta kohtaa nopeuksia. Koulun kohdalla 40 km/h nopeusrajoitusalueella keskinopeus oli 44 km/h. Ylinopeutta ajaneiden osuus oli 69 %. Kirkkotien liittymän kohdalla keskinopeudet olivat korkeampia. Taajamasta poispäin menevien keskinopeus oli 51 km/h ja 89 % autoilijoista ajoi ylinopeutta. Nopeudet taajamaan päin olivat hiukan pienempiä, keskinopeus 48 km/h ja ylinopeutta ajaneita oli 80 %.



Karankamäentiellä nopeudet olivat samaa luokkaa kuin Petterintiellä Kirkkotien kohdalla. Taajamasta poispäin ajetaan Karankamäentielläkin kovempaa.

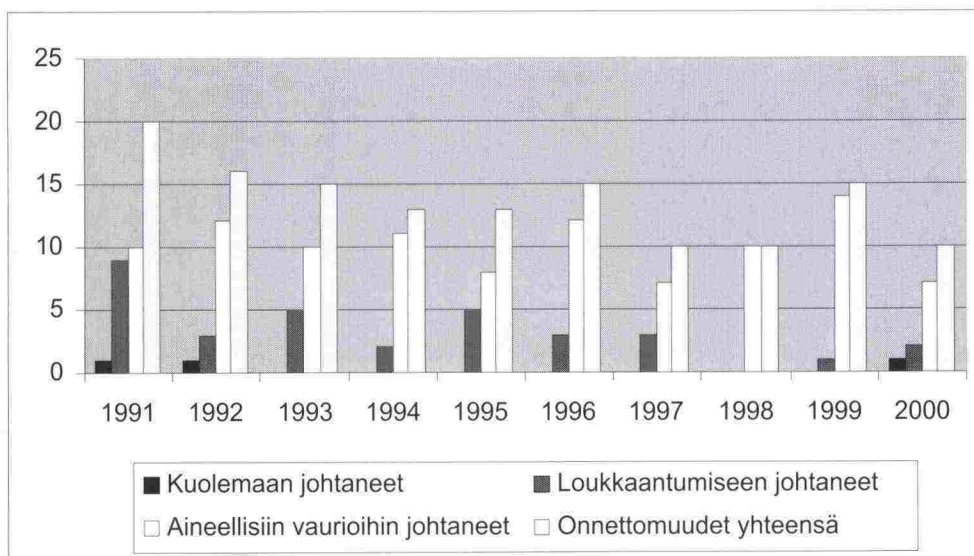
Myllyjärventiellä keskinopeus oli 44 km/h. Ylinopeutta ajavien osuus oli 66 %. Myllyjärventiellä mitattiin taajaman korkein nopeus 100 km/h.

Huoltotien ja Puistorinteen keskinopeudet olivat huomattavasti pääväyliä pienemmät. Puistorinteen keskinopeudet olivat molempiin suuntiin 38 km/h. Nopeusmittauspiste oli ainoa 50 km/h alueella. Puistorinteen liikenneolosuhteet edellyttävät alhaisempaa nopeusrajoitusta. Huoltotiellä keskinopeus oli 34 km/h.

**Nopeusmittausten perusteella taajaman liikenneväylien nykyiset nopeudet ovat liian korkeita turvalliselle taajamaliikenteelle. Niin väylien olosuhteet kuin autoilijoiden asennoitumiseen nopeusrajoituksiin tarvitaan muutosta.**

#### 4.3 Liikenneonnettomuudet

Vieremän liikenneonnettomuustietoja on saatavissa pitemmältä aikajaksolta vain yleisten teiden osalta. Savo-Karjalan tiepiirin tilastoissa on viimeisen kymmenen vuoden ajalta (1991-2000) 137 liikenneonnettomuutta Vieremän yleisillä teillä. Näistä 137 onnettomuudesta oli 36 henkilövahinkoon johtaneita. Kuolemaan johtaneita onnettomuuksia oli 3.



Kuva 4.3.1 Onnettomuuskehitys vakavuusasteittain 1991-2000

Tarkastelujaksolla tapahtui keskimäärin 14 poliisin tiepiirille ilmoittamaa liikenneonnettomuutta / vuosi. Vuosi 1991 oli tarkastelujakson synkin niin onnettomuuksien lukumäärän ( 20 kpl) kuin vakavuusasteenkin (10 heva-onn.) mukaan.

Yleisten teiden liikenneonnettomuuksista 62 tapahtui Ouluntielleä (kt 88). Suistumisonnettomuudet olivat yleisimpiä Ouluntien onnettomuuksia (23 onnettomuutta). Eläinonnettomuudet (11) ja kääntymisonnettomuudet (7) olivat Ouluntien tyypillisimpiä onnettomuuksia. Yhtään selvää kasautumiskohdtaa onnettomuuksille ei ole kymmenvuotisjaksolla.

Maantiellä 5910 tapahtui 19 onnettomuutta, josta 1 Vieremäntielleä, 9 Petterintielleä ja loput 9 Kauppilanmäentielleä. Vieremän taajaman keskustan liittymä on selvä onnettomuuksien kasautumiskohta. Liittymäalueella tapahtui 10 onnettomuutta, kun mukaan otetaan Myllymäentien ja Karankamäentien tulosuuntien onnettomuudet .

#### 4.4 Tienkäyttäjäkyselyt

##### Yleistä

Tienkäyttäjäkyselyn lomakkeita jaettiin kaikkien koululaisten perheille. Kyselylomakkeita oli mahdollisuus saada kunnanvirastolta. Pyynnöstä kyselylomakkeita lähetettiin muutamille tahoille. Kyselyyn pyydettiin kaikkien perheenjäsenten mielipiteitä. Vastauslomakkeita saatiin 192 kappaletta, joissa ilmoitettiin vastaajien lukumääräksi 476.

##### Turvattomat tiet

Turvattomina teinä mainittiin 54 tietä. Ouluntie (kt 88) oli useimmin mainittu turvaton tie. Tien kapeus, puutteelliset liittymät, kovat nopeudet, kevyt liikenne ajoradalla ja rekkaliikenne ovat keskeisimmät turvattomuuden taustatekijät.

Kiuruvedentie (mt 5950) oli toiseksi useimmin mainittu turvaton tie. Tietä pidettiin liian kapeana ja turvattomana kevyelle liikenteelle sekä raskaan liikenteen nopeuksia pidettiin liian kovina.

Vieremäntie oli kolmanneksi turvattomin kyselyssä. Tie koetaan kapeaksi ajoradalla kulkevalle kevyelle liikenteelle ja autojen nopeudet liian korkeiksi. Myllyjärventie taajaman ulkopuolella oli neljänneksi turvattomin tie. Tien huono päällyste, rekkaliikenne ja ylinopeudet olivat keskeisimmät turvattomuutta aiheuttavat tekijät.

Viidenneksi useimmin oli mainittu Nissiläntie. Ongelmina mainittiin soratien routiminen keväällä ja huono talvikunnossapito.

##### Turvattomat liittymät

Turvattomia liittymiä mainittiin 35, joista kirkonkylän keskustan eli Vieremäntien, Petterintien, Karankamäentien ja Myllyjärventien liittymä oli useimmin mainittu. Liittymää pidettiin sekavana, autojen nopeuksia liian kovina ja liikennekäyttäytymistä holtittomana.

Valkeiskyläntien liittymä Ouluntiellä oli lähes yhtä usein mainittu ongelmallisena liittymänä. Huono näkyvyys liittymästä, Reikäbetonin raskas liikenne ja kevyen liikenteen turvattomuus liittymässä ovat keskeisimmät turvattomuuden taustatekijät. Kiuruvedentien liittymä Ouluntiellä Salahmilla oli kolmanneksi useimmin mainittu turvaton liittymä. Liittymän sijainti mäen alla, kovat nopeudet ja kääntyvät ajoneuvot ovat keskeisimmät turvattomuuden taustatekijät.

Reetuntien liittymä Petterintiellä koetaan turvattomaksi. Turvattomuuden keskeisin taustatekijä on koulun liikenne.

#### **Jalankulkijoille ja polkupyöräilijöille turvattomat paikat**

Jalankulkijoille ja polkupyöräilijöille turvattomia kohteita esitettiin 41. Jalankulkijoille ja polkupyöräilijöille turvattomista kohdista Ouluntien ja Vieremäntien liittymä oli useimmin mainittu. Kevyen liikenteen turvattomuuden taustalla on laaja liittymä, jossa kevytliikenne joutuu kulkemaan autoliikenteen seassa.

Toiseksi useimmin mainittiin Ouluntie. Kapealla vilkasliikenteisellä kantatiellä ajoradalla kevytliikenne kokee asemansa turvattomaksi.

Kolmanneksi useimmin mainittiin Kiuruvedentie Salahmin koulun lähetyvillä. Valaistus ja leveät pientareet eivät ole tehneet tämän yhdystien kevyttä liikennettä turvallisiksi. Monissa kohdissa on liikenneturvallisuusongelmia useammilla käyttäjäryhmillä.

### **4.5 Yhteenveto liikenneturvallisuuden nykytilasta**

#### **Liian suuret tilannenopeudet**

Liian suuret tilannenopeudet ovat sekä kirkonkylän taajaman kokoojakatujen että haja-asutusalueen kantatien ja seututeiden keskeisin liikenneturvattomuutta aiheuttava tekijä. Taajamassa liian suuret tilannenopeudet heikentävät ajorataa ylittävän kevyen liikenteen ja liittymistä tielle tulevan autoliikenteen liikenneturvallisuuden. Haja-asutusalueen kanta ja seututeillä ajoradalla kulkevalle kevyelle liikenteelle jo nopeusrajoitusten mukaan ajavan autoliikenteen nopeudet aiheuttavat turvattomuutta. Rekkaliikenne aiheuttaa kevyen liikenteen liikenneturvattomuutta kantatien lisäksi useilla muilla teillä. Vieremällä on paljon soramonttuja, joilta soraa ajetaan ympäristökuntiin joissa ei ole omia soravaroja.

#### **Mopoliikenteen aiheuttama turvattomuus**

Mopoliikenne aiheuttama liikenneturvattomuus korostuu kyselyissä. Etenkin taajamassa ja kyläkeskuksissa muutamakin äänekäs mopo ärsyttää muita liikenteessä mukana olevia.



### **Kevyen liikenteen turvattomuus ajoradalla autoliikenteen mukana**

Jo 60 km/h nopeustasolla autoliikenteen nopeudet aiheuttavat ajoradalla kulkevan kevyen liikenteen turvattomuutta. Pyöräilijät kokevat Ouluntien kapeiksi. Raskas liikenne aiheuttaa aina ajoradalla pyöräilevälle turvattomuutta, koska voimakas ilmavirta tuntuu jo pienillä nopeuksilla.

### **Kirkonkylän liikenneympäristön liikenneturvallisuusolosuhteet**

Petterintien, Karankamäentien, Myllyjärventien ja Vieremäntien liikenneturvattomuuden keskeisin taustatekijä on liian suuret tilannenopeudet, huono näkyväisyys liittymissä ja puutteet kevyen liikenteen tienylitysjärjestelyissä. Katuverkossa on vähän kevyen liikenteen väyliä. Useimmat erilliset kevyen liikenteen väylät yhdistävät umpikatuja päitä. Näille väylille on jouduttu rakentamaan esteitä autoliikenteen eliminoinemiseksi.

Poikittaisilta suojateilta ei ole kevyen liikenteen jatkoyhteyttä liittyville teille, vaan ne johtavat ojaan tai pientareelle. Karankamäentien ja Petterintien kevyen liikenteen väyliltä puuttuvat suojatiet katuliittymistä kokonaan. Liittymistä on huono näkyvyys päätielle.

Kirkonkylän keskustan liittymä koetaan turvattomaksi. Keskeisimmät turvattomuuden taustatekijät ovat liian suuret nopeudet ja liittymän muoto, joka mahdollistaa erilaiset liikennöintitavat. Liittymässä on vilkkaimmalla Vieremäntien tulosuunnalla väistämisvelvollisuus. Petterintie on toiseksi vilkkain tulosuunta.

Kirkonkylän keskeisimmällä alueella on 40 km/h aluenopeusrajoitus. Kokoojakadut ovat väliä, eikä nopeusrajoituksien tukemiseksi ole tehty rakenteellisia tukitoimia. Katuverkossa katualueet ovat kapeita samoin kuin kadut, joten katujen kapeus tukee alhaisia nopeusrajoituksia. Sen lisäksi monilla kaduilla päällystevauriot pitävät autojen nopeudet alhaisina.

Koulukeskuksen liikennejärjestelyissä on ongelmana se, että kaikki liikennemuodot menevät koulukeskukselle samaa väylää pitkin ja eri liikennemuodot risteävät toisiaan. Kevytliikenne hakee luontevimmat reitit ja sitä on vaikeampi siirtää uusille reiteille. Polkupyöräilijöitä voidaan ohjata mm. polkupyörien säilytyspaikan sijoituksella ja hyvillä yhteyksillä kevyen liikenteen väylästä. Henkilökunnan pysäköintiä ja kunnallisia koulukuljetuksia voidaan ohjata parhaiten. Selvästi on havaittavissa, että tarvitaan myös kaikkien koulukeskuksessa käyvien osalta yhteisiä pelisääntöjä ja sitoutumista niiden noudattamiseen.





Kuva 4.5.1 Suoralla ja leveällä Petterintiellä autojen nopeudet nousevat liian suuriksi.



Kuva 4.5.2 Vieremän keskustan liittymässä vilkasliikenteisimmältä tulosuunnalta saapuvalla kuorma-autolla on väistämisvelvollisuus.



### Haja-asutusalueen liikenneympäristön liikenneturvallisuusolosuhteet

Haja-asutusalueen liikenneturvattomuuden suurimmat ongelmat keskittyvät Ouluntielle. Kevyt liikenne kulkee ajoradalla autoliikenteen mukana. Valkeiskylän, kirkonkylän ja Salahmin kohdalla kevyttä liikennettä on eniten. Kevyt liikenne joutuu ylittämään Ouluntien useissa kohdin liikenneturvallisuutta ajatellen liian laajassa liittymässä. Ouluntielle on paljon liittymiä, muutamat huonoissa paikoissa. Ouluntien poikkileikkaus on liian kapea vilkasliikenteisimmälle osuudelle lisälmesta Vieremälle.

Useimmat liittymät ovat avoimia liittymiä, eikä niissä ole väistötilaa pääsuunnalla. Ouluntien tienvarsimetsät ovat peltoaukeita lukuun ottamatta tuuheaa läpinäkymätöntä pusikkoa.



Kuva 4.5.3 Ouluntielle pitkämatkaisen liikenteen seassa sekä paikallista hidasta traktoriliikennettä että jalankulkuliikennettä.

Huono näkyväisyys liittymissä on keskeisin liikenneturvattomuuden taustatekijä haja-asutusalueella. Näkemäalueet pitäisi raivata vesakosta vähintään kerran kesässä. Puutavaraa lastataan ja käsitellään tiealueilla, mitä aiheuttaa vaaratilanteita. Muutamien kylien kohdalla on joko 50 km/h tai 60 km/h nopeusrajoituksia. Nopeusrajoitukset ovatkin keskeisimpiä kylien kohtien alemman tieverkon liikenneturvallisuuden parantamistoimia. Tienkäyttäjät on vain saatava motivoitua noudattamaan niitä.

Haja-asutusalueen koulujen koulukuljetusten ongelmakohtia ovat turvattomat lähtö- ja poistumispaikat kuljetuksesta. Linja-autokuljetuksessa olevat kuljetetaan koulun kohdalle yleiselle tielle joko pysäkillä tai ajoradalle.

Kuvaan 4.5.4 on koottu Vieremän taajamasta olosuhdeselvityksissä esille tulleita liikenneturvallisuusasioita. Kuvasta 4.5.5 näkyy vastaavat asiat haja-asutusalueelta.



Kuva 4.5.4

## Kysely / Maastotarkastelu

Turvaton tie

Turvaton liittymä



Turvaton piha



	Loukk.joht.onn	Kuol.joht.onn
Kevyen liikenteen onn.	▼	▼
Yksittäisonnettomuus	▲	▲
Muu onnettomuus	●	●

Kevyen liikenteen onn.

Yksittäisonnettomuus

Muu onnettomuus

## Nopeusmittaukset

Keskinopeus km/h

Keskinopeus km/h

63
89

Ylinopeutta ajaneiden osuus (%)

mittaus-suunta



Kuva 4.5.5





#### 4.6 Liikenneympäristön parantamissuunnitelman tavoitteet

Vieremän liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteet asetettiin samansuuntaisiksi kuin Liikenne- ja viestintäministeriön liikenneturvallisuussuunnitelmassa vuosille 2001-2005.

Vuosien 1991-2000 henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien keskiarvon 3,6 henkilövahinko-onnettomuutta/ vuosi puolitetaan kunnan suunnitelmallisella liikenneturvallisuustyöllä ja liikenneympäristön parantamistoimilla.

Em. tavoitteisiin pääsemiseksi tarvitaan mm. seuraavia liikenneturvallisuustoimia:

1. Autoliikenteen nopeudet on saatava taajamassa liikenneturvalliselle tasolle
2. Kirkonkylän kevyen liikenteen turvallisuutta on saatava parannettua
3. Ouluntien liikenneturvallisuutta on saatava parannettua
4. Koulujen pihat ja lähialueet on saatava liikenneturvallisiksi
5. Liittymien näkemäalueiden hoitoa on saatava tehostettua
6. Kevyen liikenteen turvallisuutta on saatava parannettua kylien kohdalla

#### 4.7 Merkittävimmät liikenneympäristön parantamistoimet

##### Vieremän taajaman liikenneympäristön parantaminen

Vieremän taajaman liikenneturvallisuuden parantamistoimista on laadittu suunnitelmia. Liikenneturvallisuussuunnitelman työryhmä totesi, että näitä aikaisemmin laadittuja suunnitelmia on tarkistettava. Taajaman liikenneturvallisuutta voidaan oleellisesti parantaa seuraavista toimista muodostettavan hankkeen avulla.

Vieremän keskustan liittymä, joka on koko kunnan pahin liikenneonnettomuuksien kasautumispiste, parannetaan kiertoliittymäksi. Kevyen liikenteen väylästä rakennetaan Viereväntielle. Autoliikenteen nopeuksia hillitään 40 km/h nopeustasolle rakentamalla korotettuja suojateitä Petterintielle, Karankämäntielle, Myllyjärventielle ja Vieremäntielle. Murennusjoen ylitykseen olisi tutkittava halvempia ratkaisuja mm. riippusilta.

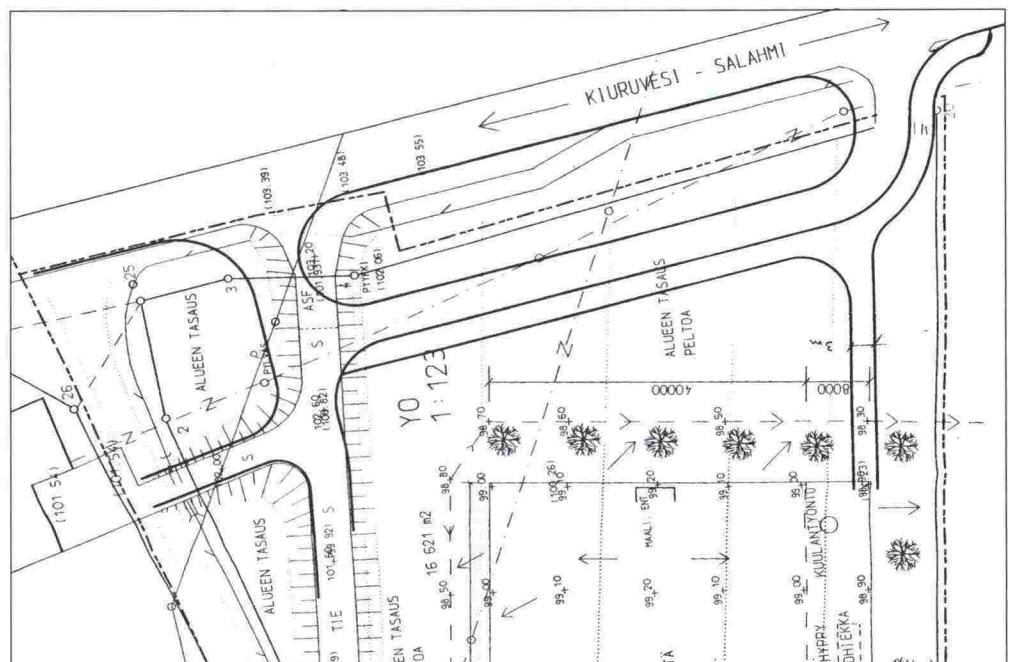
##### Haja-asutusalueen alemman tieverkon tärkeimmät toimet

Salahmin koulun peruskorjauksen yhteydessä parannetaan koulun pihan liikennejärjestelyjä. Samoihin aikoihin olisi perusteltua rakentaa Kiuruvedentielle kevyen liikenteen väylä koululta Ouluntien kevyen liikenteen väylälle. Hanke sisältäisi vain väylän rakentamisen, koska kevyen liikenteen silta on jo rakennettu.





Kuva 4.7.1. Autoliikenne ja pysäköinti on Salahmin koulun pihalla



Kuva 4.7.2 Periaatulonnos uusien järjestelyjen rakentamiseksi Kiuruvedentien varten

Haja-asutusalueen alemmalla soratieverkolla on kolme selvästi muita turvattomampaa liittymää, jotka tulisi parantaa liikenneturvallisuussuunnitelmien toteuttamiseen osoitetuilla rahoilla. Riuttamäentien ja Karankamäentien liittymää on siirrettävä ylemmäksi rinteessä. Liittymän taseus paranisi oleellisesti, kun sekä päätielle että liittävälle tielle saataisiin tasannetta.

Rikulintien ja Kaarakkalantien liittymässä on nykyisin väistämisvelvollisuus vilkkaimmin liikennöidyllä suoraan menevällä tulosuunnalla. Liittymä tulisi parantaa kohtisuoraksi T-liittymäksi siten, että vähäliikenteisin tulosuunta olisi väistämisvelvollinen. Liittymäalue on laaja, joten liittymän parantaminen onnistuu vähäisillä rakennustoimilla.

Rotimojoentien ja Nissiläntien liittymässä on sama tilanne kuin edellisessä liittymässä. Kun Ouluntie suljetaan levennetyltä osaltaan sotaharjoitusten ajaksi, liikenne kulkee kiertotietä, jolla tämä liittymäsijaitsee.

### **Ouluntien (kt 88) liikenneturvallisuuden parantamistoimet**

Kiireellisimpiä toimia ovat liittymien liikenteenohjauksen ja havaittavuuden parantamistoimet sekä kaiteiden uusiminen. Loppuun kuluneet liikennemerkit on uusittava ja liikennemerkit ja tiennimikilvet koottava samoihin varsiin. Liikenteen jakajamerkkien varsien varustaminen LT-havainnepylväällä parantaa oleellisesti liittymän havaittavuutta myös valoisana aikana. Iisalmen ja Vieremän taajaman välisellä kantatieosuudella tien geometria ja tien kunto edellyttävät 80 km/h nopeusrajoitusta. Kaiteissa on useammanlaisia puutteita. Osa on liian matalia, osasta päät ovat jääneet upottamatta maahan ja lähes kaikki kaiteet ovat liian lyhyitä nykyisin voimassaoleviin ohjeisiin nähden.

Ouluntien liittymien turvallisuutta voidaan parantaa rakentamalla väistötiloja. Salahmin liittymässä vasemmalle Kiuruvedentielle kääntyvät eivät aiheuttaisi vaaratilanteita, jos heille olisi vasemmalle kääntymiskaista. Valkeiskyläntien liittymän siirto painanteesta parantaisi oleellisesti liittymän liikenneturvallisuutta.

Ameriikantien ja Vieremäntien liittymien välisen tieosan liikenneturvallisuutta voidaan parantaa rakentamalla kevytliikenteen alikulkukäytävä Ameriikantien liittymään ja kevyen liikenteen väylä Vieremäntien liittymän ja Ameriikantien liittymien välille.

### **Katujen parantamistoimet**

Hidastinten rakentaminen Puistorinteelle, Huoltotielle ja Mäntytielle ovat kunnan katujen kiireellisimpiä parantamistoimia. Reetuntiellä huoltoaseman tonttiliittymää on kavennettava.

### **Koulujen pihojen liikenneturvallisuuden parantaminen**

Kaikkien koulujen pihoilla on liikenneturvallisuusongelmia, jotka on parannettavissa piha-alueita rakentamalla ja tekemällä pelisääntöjä koulujen pihoilla liikkumisesta.

Eniten korjattavaa on taajaman koulukeskuksen piha-alueilla. Ennen yksityiskohtaisten parantamistoimien suunnittelua kannattaisi tehdä yleissuun-



nitelma, jonka laatimiseen otettaisiin mukaan kaikkien koululla liikkuvien edustajat. Yleissuunnitelmassa jäsenneltäisiin piha-alue eri käyttäjäryhmille. Tärkeintä olisi rauhoittaa välituntipihat kokonaan autoliikenteeltä ja osoittaa ja erottaa välttämättömälle liikenteelle omat alueensa pihasta ja rajata ne selvästi.

Salahmin koulun liikennejärjestelyjä on luonnosteltu tämän liikenneturvallisuussuunnitelman laatimisen yhteydessä. Koululaiskuljetuksille on mahdollista rakentaa liikennealue Kiuruvedentien varteen. Näin koulun pihat molemmin puolin koulurakennusta voidaan rauhoittaa välituntipihaksi. Päivähoitolasten saattoliikenteelle tarvitaan erilliset pysäköintipaikat läheltä sisäänkäyntiä.

Muilla haja-asutusalueen kouluilla päästään pienemmillä rakentamistoimilla. Kauppilanmäen koulun liikennejärjestelyt ovat varsin pienin toimin parannettavissa. Koulun pihan aitaaminen ja henkilökunnan pysäköintipaikkojen siirtäminen pois välituntipihalta ovat riittävät toimet. Lasten vanhempien kanssa on lisäksi sovittava, etteivät hekään aja koulupäivän aikana välituntipihalle, vaan käyttävät samaa P-aluetta kunnallisten kuljetusten suorittajien kanssa.

Savimäen koulun järjestelyt on helposti parannettavissa, koska tiepiiri on Ameriikantien parantamisen yhteydessä rakentanut liikenneturvalliseen paikkaan liikennealueen koululaiskuljetuksille. Koulun pihan järjestelyt on rakennettava niin, että em. järjestelyjä voidaan käyttää. Näin koulun välituntipiha rauhoittuu autoliikenteeltä ja nykyisen liittymän näkemäongelmat poistuvat kokonaan. Nykyinen liittymä on kavennettava kevyelle liikenteelle ja portti rakennettava niin kapeaksi, ettei siitä mahdu ajamaan henkilöautolla.

Pyöree-Niemisen koulun liikennejärjestelyt voidaan parantaa rakentamalla vanhaa tienpohjaan lenkki koululaiskuljetuksille. Samassa yhteydessä kannattaa poistaa liittymän näkemää peittävä puusto ja irtolohkareet.

Valkeiskylän koulun pihassa liikennejärjestelyjä voidaan parantaa rakentamalla henkilökunnalle pysäköintipaikat ja koululaiskuljetuksille lyhyempi lenkki. Valkeiskylän koulunkin välituntipiha tulisi aidata. Aita osoittaa yksiselitteisesti välituntipihan rajat.

### **Yksityisten tahojen liikenneturvallisuuden parantamistoimet**

Huono näkyvyys liittymissä on keskeisin yksityistieliittymien ja tonttiliittymien liikenneturvallisuusongelma. Liikenne- ja viestintäministeriö on selvittänyt näkemäalueen koon vaikutusta liikenneturvallisuuteen. Selvityksen mukaan turvattomia ovat liittymät, joissa on joko liian hyvä tai huono näkyvyys. Jos näkemäalue on liian suuri, autoilija tulee huolimattomasti liittymään ja saat-  
taa jättää huomioimatta päätiellä ajavan. Jos liittymässä on erittäin huono näkyvyys, liittymään tullaan varovasti, mutta kun siitä ei näe riittävän kauas päätielle, voi autoilija ajaa päätiellä ajavan eteen.

Vieremällä liittymien näkemäalueet tulisi merkitä siten, että pääsuunnalle nähdään nopeustason edellyttämä matka, mutta liittyvältä suunnalta näkemäaluetta lyhennettäisiin. Yksityistieliittymissä ajoradan reunasta kuuden metrin etäisyydellä olisi kohta, josta näkisi pääsuunnan mitoitusnopeuden



edellyttämä matkan. Tonttiliittymissä taajamassa em. kohta on kolme metriä kadun ajoradan reunasta.

Yksityistieliittymien liikennemerkkien ja tiennimikilpien asentaminen on kirjavaa. Työryhmä esittää, että ainakin väistämismuunnosmerkki ja tiennimikilpi asetetaan samaan varteeseen. Vanhentuneet yksityisen tien viitat poistetaan.

#### 4.8 Liikenneympäristön parantamissuunnitelma

Vieremän liikenneturvallisuuden ongelmakohtien parantamistoimista on koottu toimenpideohjelma. Toimenpideohjelman ohjelmoitujen kohteiden rakennuskustannukset ovat noin 2 milj. €. Toimenpideohjelma koostuu liikenteenohjaustoimenpiteistä, yleisten teiden parantamistoimista, Vieremän kunnan parantamistoimista ja yksityisten tahojen parantamistoimista. Parantamistoimien toteutus jaettiin kolmeen kiireellisyysluokkaan, joista

I kiireellisyysluokka vuodet 2002- 2004

II kiireellisyysluokka vuodet 2005-2007

III kiireellisyysluokka vuodet 2008-2011

Toimenpideohjelman taulukot on laadittu liikenneväylän ylläpitäjän mukaan.

Osa yleisten teiden hankkeista on yhteistyöhankkeita, joiden toteuttamiskustannuksiin osallistuu Vieremän kunta ja yksityistiekunnat. Näiden hankkeiden kustannusjaosta osapuolten kesken sovitaan aina erikseen hankkeiden päätöksiä tehtäessä. Hankkeet 101, 103, 104, 106, 107 ja 108 ovat yhteistyöhankkeita.

Toimenpideohjelman toteutuksen kustannukset ovat 1,9 milj. €, joista 1,0 milj. € on Savo-Karjalan tiepiirin, Vieremän kunnan ja yksityistiekuntien yhteistyönä toteutettavia, 0,5 milj. € Savo-Karjalan tiepiirin, 0,3 milj. € Vieremän kunnan ja 0,1 milj. € yksityistiekuntien hankkeita. Yhteistyönä toteutettavien hankkeiden kustannusten jako sovitaan erikseen jokaisesta hankkeesta tehtävän hankepäätöksen yhteydessä.

Parantamistoimien kustannukset jakautuvat seuraavasti:

	Tiepiiri	Kunta	Yhteiset	Yksityiset tahot
Liikenteenohjaustoimet kl I	108	10		
Liikenteenohjaustoimet kl II	30			
Yleisten teiden parantamistoimet kl I	15		80	
Yleisten teiden parantamistoimet kl II	50		450	
Yleisten teiden parantamistoimet kl III	312		460	
Kunnan kadut ym. kl I		130		
Kunnan kadut ym. kl II		73		
Kunnan kadut ym. kl III		55		
Yksityisteiden parantamistoimet kl				100
<b>Kustannukset yhteensä (1 000 €)</b>	<b>515</b>	<b>268</b>	<b>990</b>	<b>100</b>

## 4.8.1a Liikenteenohjaustoimet, kiireellisyysluokka I

Hanke n:o	Hanke Toimenpiteet	Tot.kust. (1000€)	Vähennä hvo	Hevan hinta (Milj. €)	Tot.
1	<b>Kt 88, Ouluntien liikenteenohjauksen parantaminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- 80 km/h nopeusrajoitus välille lisäalumi Vieremän kk</li> <li>- kuluneiden liikennemerkkien (väistämisvelvollisuusmerkit ja Stop -merkit) ja viittojen uusinta</li> <li>- liikennejakajamerkkien varsien uusinta ja varustaminen LT-harvainnepylyväällä</li> <li>- stop -merkin asentaminen saareketoistoin Amerikantien, Vieremäntien, Kiuruvedentien, Nissiläntien, Rotimojoentien ja Isomäentien liittymiin</li> <li>- liikennemerkkien ja viittojen kokoaminen samoihin varsiin liikennemerkkien käyttöohjeiden mukaan sekä turhien poisto ja vanhentuneiden viittojen uusinta</li> <li>- ohituskielto pohjoisesta liikennemerkeillä Nissisen kaupan liittymän kohdalle</li> <li>- tarpeettomien väistämisvelvollisuusmerkkien ja ei mopoille – lisäkilpien poisto Salahmin liittymän kevyen liikenteen väylältä</li> <li>- ohituskielto- merkkien siirto ohituskieltoalueen alkamiskohtaan Salahmin ohituskaistan pohjoispäässä</li> </ul>	35	0,104	0,3	T
2	<b>Mt 5910. pt 16166, pt 16167, Taajaman nopeusrajoitusten tarkistaminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- yhtenäinen 40 km/h nopeusrajoitusalue koko kirkonkylän taajamaan</li> <li>- 40 km/h nopeusrajoituksen merkintä normaalilla 900 mm:n merkillä, heräteraitojen ja 40 km/h nopeusrajoituksen merkintä kestopäällyksellä ajorataan</li> </ul>	15	0,006	2,5	T
3	<b>Koulujen pihojen liikenteenohjauksen parantaminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kaikkien koulujen pihojen liikenteen ohjauksen parantaminen liikennemerkeillä (mm. moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo kielletty, huoltoajo sallittu, pysäköintipaikka henkilökunta, pysäköintipaikka koululaisten saattoliikenne jne.)</li> </ul>	10			K
4	<b>Pt 16167, Karankamäentien liikenteen ohjauksen parantaminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- suojatiemerkintöjen tehostaminen ja suojateiden merkintä sekä ajorata että liikennemerkein katuliittymän ylittävälle kevyen liikenteen väylän jatkeelle</li> <li>- pyöräilijöitä merkki kevyen liikenteen väylän päättymiskohtaan</li> </ul>	10	0,004	2,5	T
5	<b>Mt 5910, Petterintien liikenteen ohjauksen parantaminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- suojatiemerkintöjen tehostaminen ja suojateiden merkintä sekä ajorata että liikennemerkein katuliittymän ylittävälle kevyen liikenteen väylän jatkeelle</li> </ul>	10	0,014	0,7	T

Hanke n:o	Hanke Toimenpiteet	Tot.kust. (1000€ )	Vähennämä hvjo	Hevan hinta (Milj. €)	Tot.
6	<b>Vt 27, Kurenpolven mutkan liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - tien reunapaalujen asentaminen Kurenpolven mutkaan (tarve koko valtatieosuudelle)	5	0,003	1,7	T
7	<b>Mt 5910, Kauppilanmäentien nopeusrajoitus Kauppilanmäessä</b> - muuttuva 50/60 km/h nopeusrajoitus koulun kohdalle tai 50 km/h nopeusrajoitus	10 tai 1	0,002	5,0 tai 0,5	T
8	<b>Pt 16171, Valkeiskyläntien liikenneturvallisuuden parantaminen Reikäbetonin kohdalla</b> - trukeista ohjattava vilkkuva valo tai 30km /h nopeusrajoitus Reikäbetonin kohdalle	10	0,001	10	T
9	<b>Pt 16187, Iijärventien liikenteen ohjauksen parantaminen</b> - väistämisvelvollisuusmerkki Pärekoskentielle - sivutien risteys- merkki Iijärventielle Pärekoskentien liittymän pohjoispuolelle - kuluneiden lähestymismerkkien uusinta rautatien tasoristeyksessä - Kauppilanjoen sillan kaiteiden päihin 4 reunapaalua	10	0,000	>20	T
10	<b>Pt 16189, Pärekoskentien liittymän liikenteenohjauksen parantaminen</b> - stop -merkki ja etumerkki Kauppilanmäentien liittymään - tien reunapaalut (4 kpl) Pärekosken sillankaiteiden päihin	2	0,000	>4	T
11	<b>Pt 16145, Syrjälän yksityistien liittymän liikenneturvallisuuden parantaminen Kaarakkalantiellä</b> - sivutien risteysmerkki liittymän pohjoispuolelle Kaarakkalantielle	1	0,000	>2	T

#### 4.8.1b Liikenteenohjaustoimet, kiireellisyysluokka II

Hanke n:o	Hanke Toimenpiteet	Tot.kust. (1000€ )	Vähennämä hvjo	Hevan hinta (Milj. €)	To t.
12	<b>Liittymien liikenteen ohjauksen parantaminen</b> - kuluneiden ja vanhentuneiden liikennemerkkien ja viittojen uusinta - tarpeettomien viittojen poisto - liikennemerkkien ja viittojen kokoaminen samoihin varsiin liikennemerkkien käyttöohjeita noudattaen	30			T

Taulukoissa toteuttajana T= Savo-Karjalan tiepiiri, K= Vieremän kunta



## 4.8.2 Yleisten teiden parantamistoimet

Hanke n:o	Hanke Toimenpiteet	Tot.kust. (1000 €)	Vähennämä hvyo	Hevan hintaa (Milj. €)	Kl
101	<b>Mt 5910, Vieremätien kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen</b> - kevyen liikenteen väylän rakentaminen Ouluntieltä Karankamäentielle - korotetun suojatien rakentaminen Huoltotien liittymän suojatielle	80	0,033	2,4	I
102	<b>Mt 5902/ mt 5900, Rikulintien ja Kaarakkalantien liittymän parantaminen</b> - liittymän muodon parantaminen kohtisuoraksi T-liittymäksi	15	0,001	7,5	I
103	<b>Mt 5910, Kauppilänmäentien liikenneturvallisuuden parantaminen koulun kohdalla</b> - tievalaistuksen rakentaminen	30	0,002	15	II
104	<b>Mt 5910. pt 16166, pt 16167, Vieremän keskustan liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - kiertoliittymän rakentaminen Karankamäentien, Myllyjärventien, Petterintien ja Vieremäntien liittymään - korotettujen suojateiden rakentaminen Petterintien, Karankamäentien, Myllyjärventien suojateille - sadevesi kaivonkansien nosto ja päällystevaurioiden korjaus Karankamäentiellä - Karankamäentien tievalaistuksen parantaminen	450	0,074	6	II
105	<b>Kt 88, Ouluntien kaiteiden liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - sillan kaiteiden uusiminen siten, että kaikki kaiteet täyttävät voimassa olevat tiekaiteiden laatuvaatimukset (kaiteiden päät upotetaan maahan, huonokuntoiset johteet ja pylväät vaihdetaan sekä kaidepituutta jatketaan	20	0,004	5	II
106	<b>Kt 88, Ouluntien liittymien liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - väistötilan ja tulpan rakentaminen Myllyjärventien liittymään - väistötilan rakentaminen Nissiläntien eteläpään liittymään - väistötilan rakentaminen Nissisen liikekiinteistön liittymään - väistötilan rakentaminen Rotimojoentien liittymään - väistötilan rakentaminen Nissiläntien pohjoispään liittymään	150	0,019	17	III
107	<b>Kt 88, Ouluntien kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen</b> - kevyen liikenteen väylän rakentaminen Ameriikantien ja Vieremäntien liittymän välille - kevyen liikenteen sillan rakentaminen	250	0,005	50	III
108	<b>Mt 5950, Kiuruvedentien kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen Salahmilla</b> - kevyen liikenteen väylän rakentaminen Ouluntieltä koululle	60	0,001		III

Hanke n:o	Hanke Toimenpiteet	Tot.kust. (1000 €)	Vähennä hvjo	Hevan hint (Milj. €)	Kl
109	<b>Pt 16189, Pärekosken sillan kaiteiden parantaminen</b> - sillankaiteiden jatkaminen	5	0,000	>10	III
110	<b>Pt 16145, Kaarakkalantien siltojen kaiteiden jatkaminen</b> - Kaarakkalantien siltojen kaiteiden päiden jatkaminen ja reunapaalut (4 kpl)	5	0,000	>10	III
111	<b>Pt 16167/ pt 16169, Karankamäentien ja Riuttamäentien liittymän parantaminen</b> - Riuttamäentien liittymän siirto 50- 100 m pohjoisemmaksi	20	0,001	20	III
112	<b>Pt 16171, Valkeiskyläntien liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - Valkeiskyläntien liittymän siirto noin 1 km Vieremän suuntaan	240	0,005	48	III
113	<b>Mt 5190, Kauppilamäentien liittymien parantaminen</b> - Valkeiskyläntien ( pt 16171) ja Rikulantien ( mt 5902) liittymien rakentaminen tulppaliittymiksi	17	0,001	17	III
114	<b>Vt 27/ mt 5635, Haajaistentien liittymän parantaminen</b> - liittymän rakentaminen tulppaliittymäksi	10	0,002	5	III
115	<b>Pt 16127/ mt 5912, Rotimojoentien ja Nissiläntien liittymän parantaminen</b> - Nissiläntien kääntäminen kohtisuoraan liittyväsi T - liittymäksi	15	0,000	>30	III

## 4.8.3 Vieremän kunnan parantamistoimet

Hanke n:o	Hanke Toimenpiteet	Tot.kust. (1000 €)	Kl
201	<b>Puistorinteen liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - Puistorinteen kadun katkaisu voimassa olevan asemakaavan mukaisesti Kuivakujan liittymän lounaispuolelta - 40 km/h nopeusrajoituksen hidasteet	10	I
202	<b>Salahmin koulun pihan liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - koululaiskuljetusten liikennealueen rakentaminen Kiuruvedentien läheisyyteen - kevyen liikenteen väylä koulun tontin itärajaa em. alueelta koulun pihaan - ryhmäperhepäiväkodin pysäköintipaikkojen ja henkilökunnan pysäköintipaikkojen rakentaminen erilleen toisista koulun pihan ulkopuolelle - huoltoliikenteen järjestelyjen parantaminen	40	I
203	<b>Kauppilanmäen koulun pihan liikennejärjestelyjen parantaminen</b> - henkilökunnan pysäköintipaikkojen rakentaminen koululle tulevan tien vasemmalle puolelle - koulun välituntipihan aitaaminen - kaikkien koululaiskuljetusten keskittäminen Kauppilanmäentien varteen rakennetulle pysäköintipaikalle	5	I
204	<b>Savimäen koulun liikennejärjestelyjen parantaminen</b> - koululaiskuljetusten keskittäminen rakennetulle kuljetuslenkille - henkilökunnan autopaikkojen ja jätehuoltoliikenne liikenne samasta suunasta ja - aidan rakentaminen koulun ja Ameriikantien väliin ja nykyisen liittymän poisto kokonaan	5	I
205	<b>Kunnanviraston pihan liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - pihan parantaminen laaditun pihasuunnitelman mukaan	70	I
206	<b>Koulukeskuksen liikennejärjestelyjen parantaminen</b> - yleissuunnitelman laatiminen yhdessä koulunhenkilökunnan, oppilaiden, koulun alueella liikennöivien ja vanhempainyhdistyksen edustajien kanssa	70	II
207	<b>Valkeiskylän koulunliikennejärjestelyjen parantaminen</b> - koululaiskuljetusten lenkin rakentaminen - henkilökunnan pysäköintipaikkojen rakentaminen lenkin yhteyteen - jätehuoltopisteen rakentaminen lenkin yhteyteen	3	II
208	<b>Pyöree-Nieminen koulun liikennejärjestelyjen parantaminen</b> - liittymän näkemän parantaminen poistamalla irtokiviä ja puustoa - koululaiskuljetusten lenkin rakentaminen vanhalle tienpohjalle	2	III
209	<b>Huoltotien liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - korotettujen suojateiden rakentaminen	10	III
210	<b>Sadeharjuntien liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - Sadeharjuntien tasauksen parantaminen Karankamäentien liittymässä	10	III
211	<b>Reetuntien liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - huoltoaseman liittymän kaventaminen ja reunakivijärjestelyt kaikissa tontti- ja katuliittymissä	10	III
212	<b>Mäntytien liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - hidastetöyssyt - kadun liikenteen vähentäminen rakentamalla Karankamäentieltä katuyhteys Mäntytielle	20	III
213	<b>Sopukantien liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - tasausta ja näkemän parantaminen Petterintien liittymässä	3	III



#### 4.8.4 Yksityisten tahojen parantamistoimet, kiireellisyysluokka I

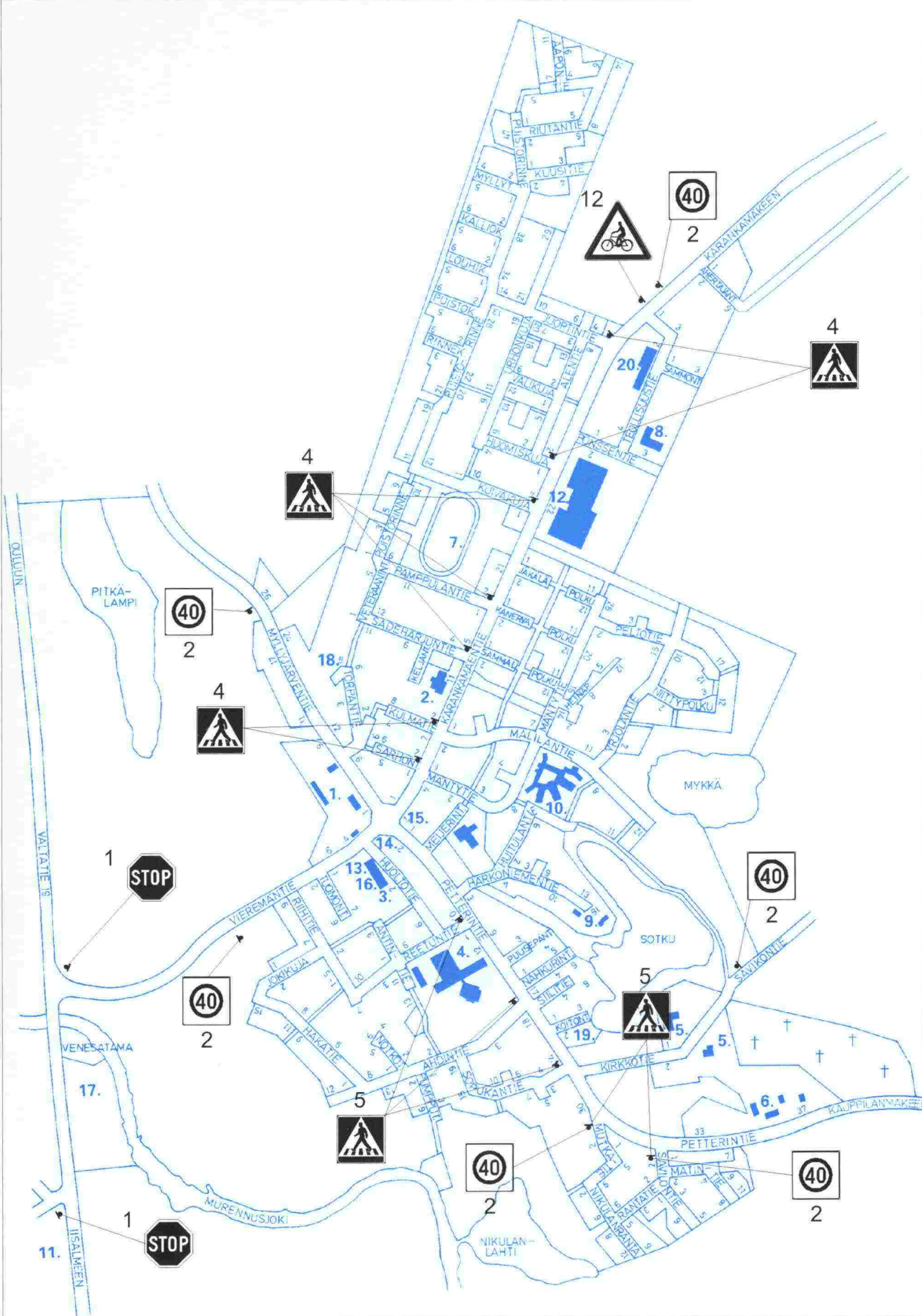
Hanke n:o	Hanke Toimenpiteet	Tot.kust. (1000 €)
301	<b>Yksityistieliittyvien parantaminen Pärekoskentiellä (pt 16189) Kauppilanmäessä</b> - yksityistieliittyvien yhdistäminen ja uuden liittymän rakentaminen liikenneturvallisimpaan paikkaan	2
302	<b>Impivaaran yksityistieliittymän parantaminen Haajaistentiellä (mt 5635)</b> - Impivaarantien tasauksen nosto	1
303	<b>Syrjäläntien liittymän liikenneturvallisuuden parantaminen Kaarakkalantiellä (mt 5900)</b> - liittymän siirto mäen päälle	5
304	<b>Liittymien liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - näkemäalueiden merkintä paaluilla - näkemäalueiden raivaus näkemäesteistä	0,2-1 /kpl
305	<b>Ponssella linja-autolla vierailevien liikennejärjestelyjen parantaminen</b> - linja-autopysäkin rakentaminen joko Karankamäentien varteen tai pihan ja Karankamäentien väliin	10

#### 4.8.5 Toimenpideohjelman ulkopuolelle jääneet hankkeet

Hanke n:o	Hanke Toimenpiteet	Tot.kust. (1000 €)
501	<b>Pt 16145/ pt 16191, Saarisentien liittymän parantaminen</b> - liittymän muodon parantaminen - näkemäleikkaus	10
502	<b>Pt 16167, Karankamäentien kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen</b> - kevyen liikenteen väylän jatkaminen Savikon yksityistien liittymään ja tievalaistuksen rakentaminen	90
503	<b>Kt 88, Ouluntien liittymien liikenneturvallisuuden parantaminen</b> - turvasaarekkeiden rakentaminen Isomäentien ja Lapinsalontien liittymään ja pääsuunnan kaventaminen - kevyen liikenteen alikulkukäytävän jatkaminen ja vasemmalle kääntymiskaistan rakentaminen Salahmin liittymään	180

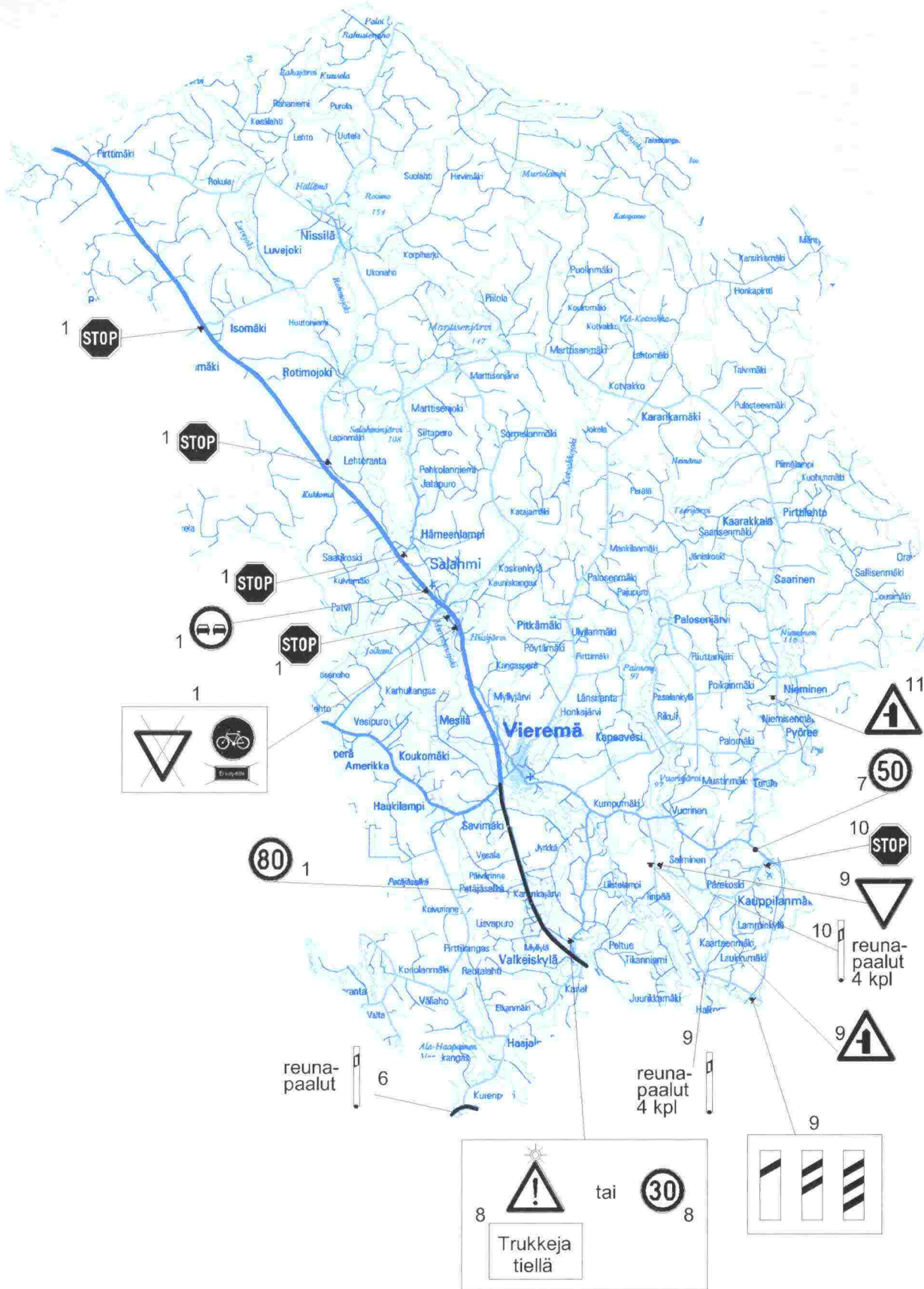
Kuvasta 4.8.6 näkyvät kirkonkylän liikenteenohjaustoimet ja kuvasta 4.8.7 haja-asutusalueen liikenteenohjaustoimet. Kuvasta näkyvät 4.8.8 kirkonkylän liikenneympäristön parantamistoimet ja kuvasta 4.8.9 haja-asutusalueen liikenneympäristön parantamistoimet.

Kuva 4.8.6





Kuva 4.8.7











#### 4.9 Liikenneympäristön parantamistoimien vaikutukset

Yleisten teiden liikenneympäristön parantamistoimien vaikutusta liikenneonnettomuuksien vähenemiseen on tarkasteltu tiehallinnon käyttämän TARVA 4.2 laskentaohjelmalla. Yleisten teiden parantamistoimilla saavutetaan 0,28 hevaonnettomuutta/vuosi vähenemä.

Ouluntien liikenteenohjauksen parantamistoimet ovat kustannuksiltaan edullisia ja vaikutuksiltaan tehokkaimpia parantamistoimia (vähenemä 0,10 hvjo)

Liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteeksi asetetusta onnettomuusvähenemätavoitteesta (1,8 hevaonnettomuutta/vuosi) liikenneympäristön parantamistoimilla voidaan saada 16 %. Suurin osuus (84 %) jää liikenteessä mukanaoleville, joista jokainen liikenteessä mukana oleva voi omalta osaltaan olla vaikuttamassa Vieremän liikenneturvallisuuteen.

#### 4.10 Liikenneympäristön parantamissuunnitelman seuranta

Liikenneympäristön parantamistoimien toteutumista seuraa kunnan liikenneturvallisuusryhmä. Seurantakokouksen kutsuu Vieremän kunnan liikenneturvallisuusryhmän puheenjohtaja. Ensimmäinen liikenneympäristön parantamissuunnitelman seurantakokous on vuonna 2005.

### 5 JATKOTOIMET

#### 5.1 Suunnitelman käsittely

Vieremän liikenneturvallisuusryhmän jäsenet ovat tarkistaneet ja hyväksyneet suunnitelmaluonnoksen. Vieremän kunnanhallitus käsittelee ja hyväksyy liikenneturvallisuussuunnitelman sekä saattaa sen hallintokuntien toimeenpantavaksi.

Vieremän kunnan osoittaa liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttamiseen joka vuodelle määräraha talousarviossa sekä hallintokuntien liikenneturvallisustyöhön että liikenneympäristön parantamishankkeiden toteuttamiseen.

Savo-Karjalan tiepiirissä liikenneympäristön parantamissuunnitelma tulisi käsitellä ja hyväksyä strategiaryhmässä sekä saattaa tiemestarille ja ohjelmointiryhmälle jatkotoimien suunnittelun apuvälineeksi.

#### 5.2 Jatkotoimet

Liikenneturvallisuussuunnitelman laatimisen aikana tehtiin 138 kuntalaisen allekirjoittama kunnallisaloite. Aloitteessa esitettiin asemakaavan muuttamista ja yleissuunnitelman laatimista liikennejärjestelyistä. Liikenneturvallisuussuunnitelman työryhmä kävi paikanpäällä tutustumassa tilanteeseen ja totesi, että koulukeskuksen liikennejärjestelyt voidaan parantaa nykyisen asemakanan puitteissa. Koulukeskuksen liikennejärjestelyjen parantamisesta on laadittava pikaisesti yleissuunnitelma, jonka laatimisessa on muka-



na käyttäjätahojen edustajat. Koulukeskuksen liikennejärjestelyistä kannattaa ennen yksityiskohtaista suunnittelua laatia yleissuunnitelma, jonka laadimisessa on mukana kaikkien alueella liikkuvien tahojen edustajat.

Valkeiskylän osayleiskaava on parhaillaan laadittavana. Liikenneturvallisuussuunnitelmassa esille tulleet kaksi keskeistä liikenneturvallisuusongelmaa on ratkaistu kaavaehdotuksessa. Reikäbetonin kohdan liikenneturvallisuusongelma ja Reikäbetonin sisäisen liikenteen toimivuus edellyttää paikallistien siirtämisen Reikäbetonin pohjoispuolelle. Myös nykyisen Valkeiskyläntien ja Ouluntien liittymän liikenneturvallisuus vaatii parantamistoimia, jotka olisi toteutettavissa uudella paikallistien linjauksella ja uudella liittymällä.

Kaavaselostuksessa on otettu keskeiseksi liikenneturvallisuuden parantamistoimeksi em. liikenneyhteyden luominen, jolla betonitehtaan, raviradan ja soranottoliikenteen toimivuus ja turvallisuus parannetaan. Lisäksi kaavassa on osoitettu turvallinen kevyen liikenteen yhteys koululle.

Valkeiskylän liikenneturvallisuuden kannalta edellä esitetyt järjestelyt parantavat esille tulleet liikenneturvallisuusongelmat. Hanke sijoitettiin liikenneturvallisuussuunnitelmaan kolmanteen kiireellisyysluokkaan. Lisäksi on esillä ollut pienempi valtatie liittymän siirto, jolla liikenneturvallisuutta voidaan parantaa. Tämä toimenpide on maaleikkauksen takia kallis, joten liikenneturvallisuussuunnitelman työryhmä pitää parempana kiirehtiä osayleiskaavan mukaisia liikennejärjestelyjä. Kun hankkeeseen liittyy merkittäviä maankäytön kehittämistoimia, on tiepiirin ja kunnan hankeneuvotteluissa hankepäättöstä perusteluissa ensisijaisena maankäytölliset perusteet.

Betonitehtaan kohdalla jo nykytilanteessa liikenneolosuhteet ovat huonot ja mahdolliset laajentamiset luovat kestäättömän tilanteen niin yleiselle kuin tehtaan liikenteelle.